

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

„Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2014-2020“

Aktualizovaná závěrečná zpráva

PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

Zpráva zpracována k 14. 4. 2015

Zpráva zpracována pro:

Česká republika - Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2

Zpracovatel – dodavatelské konsorcium:

HOPE GROUP, s.r.o., divize EUservis.cz
Palackého tř. 10, 612 00 Brno

Naviga 4, s.r.o.
Pobřežní 249/46

Obsah

MANAŽERSKÉ SHRNTÍ EX-ANTE EVALUACE OP ZAMĚSTNANOST	5
1 ÚVOD A KONTEXT	10
2 METODIKA	11
2.1 POSTUP EVALUACE	11
2.2 HLAVNÍ POUŽITÉ METODY A ZDROJE HODNOCENÍ	11
2.3 ZAPOJENÉ SUBJEKTY	12
3 VÝSLEDKY HODNOCENÍ	14
3.1 EVALUAČNÍ ÚKOL 1 – STRATEGIE PROGRAMU	14
3.1.1 Zhodnocení strategie	14
3.1.2 Horizontální principy	20
3.2 EVALUAČNÍ ÚKOL 2 – NASTAVENÍ PRIORITYNÍCH OS	24
3.2.1 Zhodnocení na úrovni celého programu	24
3.2.2 Nastavení prioritní osy 1	24
3.2.3 Nastavení prioritní osy 2	30
3.2.4 Nastavení prioritní osy 3	33
3.2.5 Nastavení prioritní osy 4	34
3.3 EVALUAČNÍ ÚKOL 3 – MONITORING PROGRAMU	35
3.3.1 Zhodnocení na úrovni celého programu	35
3.3.2 Prioritní osa 1	35
3.3.3 Prioritní osa 2	41
3.3.4 Prioritní osa 3	45
3.3.5 Prioritní osa 4	47
3.4 EVALUAČNÍ ÚKOL 4 – ADMINISTRATIVNÍ KAPACITY A ZAPOJENÍ PARTNERŮ	49
3.5 EVALUAČNÍ ÚKOL 5 – PŘÍMĚŘENOST FINANČNÍCH ALOKACÍ	50
3.5.1 Zhodnocení na úrovni celého programu	50
3.5.2 Prioritní osa 1	50
3.5.3 Prioritní osa 2	51
3.5.4 Prioritní osa 3	51
3.5.5 Prioritní osa 4	52
3.6 EVALUAČNÍ ÚKOL 6 – PŘÍNOS PROGRAMU KE STRATEGII EVROPA 2020	53
3.7 EVALUAČNÍ ÚKOL 7 – PLNĚNÍ PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK	57
4 POPIS ZMĚN A ZLEPŠENÍ PROGRAMU	59
4.1 EVALUAČNÍ ÚKOL 1 – STRATEGIE PROGRAMU	59
4.2 EVALUAČNÍ ÚKOL 2 – NASTAVENÍ PRIORITYNÍCH OS	59
4.2.1 Prioritní osa 1	59
4.2.2 Prioritní osa 2	60
4.2.3 Prioritní osa 3	61
4.2.4 Prioritní osa 4	61
4.3 EVALUAČNÍ ÚKOL 3 – MONITORING PROGRAMU	61
4.3.1 Prioritní osa 1	61

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

4.3.2	Prioritní osa 2	62
4.3.3	Prioritní osa 3	62
4.3.4	Prioritní osa 4	62
4.4	EVALUAČNÍ ÚKOL 4 – ADMINISTRATIVNÍ KAPACITY A ZAPOJENÍ PARTNERŮ	63
4.5	EVALUAČNÍ ÚKOL 5 – PŘIMĚŘENOST FINANČNÍCH ALOKACÍ	63
4.6	EVALUAČNÍ ÚKOL 6 – PŘÍNOS PROGRAMU KE STRATEGII EVROPA 2020	63
4.7	EVALUAČNÍ ÚKOL 7 – PLNĚNÍ PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK	63

Manažerské shrnutí ex-ante evaluace OP

Zaměstnanost

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a konsorcium společností HOPE – E. S., v.o.s. a Naviga 4, s.r.o. podepsali dne 10. 12. 2012 smlouvu na realizaci projektu „*Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2012–2020*“. Účelem evaluace je zajistit kvalitní nastavení operačního programu tak, aby se tento program stal účinným nástrojem přispívajícím k cílům strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst (strategie Evropa 2020).

Projekt byl zahájen Vstupní zprávou, prvním evaluačním výstupem projektu byla Průběžná zpráva, která byla doplňována o dodatky obsahující samostatné hodnocení jednotlivých evaluačních oblastí, ke kterým byly postupně k dispozici podklady od zadavatele. **Závěrečná zpráva** již obsahovala závěrečné hodnocení všech evaluačních otázek definovaných zadávací dokumentací. Závěrečná zpráva hodnotila verzi programu z dubna 2014, před jeho předložením k připomínkám EK v červenci 2014. Aktualizovaná závěrečná zpráva hodnotí opět všechny evaluační otázky, přičemž hodnocení bylo provedeno pro finální **návrh programu, který byl EK předložen ke schválení v únoru 2015**.

Strategie programu

Problémy a potřeby, identifikované v programu, jsou relevantní ve vztahu k aktuální situaci v oblasti rozvoje lidských zdrojů v ČR a jsou v souladu s potřebami identifikovanými v relevantních strategiích a s analýzou problémů a potřeb v Dohodě o partnerství. Význam problémů a potřeb je určen v převážné míře vhodně s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu. Z obsahového hlediska lze vyzdvihnout provedený souhrn pro každou z oblastí analýzy, který obsahuje hlavní identifikované problémy, jejich příčiny a vazbu na řešení v OP.

V programu jsou dobře definovány cílové skupiny ohrožené chudobou, diskriminací nebo sociálním vyloučením. Výčet zranitelných skupin je podložen statistickými daty. Pro tyto cílové skupiny byly identifikovány hlavní příčiny současného stavu, a byly tedy definovány jejich specifické potřeby.

Program identifikuje problematické regiony a odpovídajícím způsobem reaguje na jejich specifické problémy. V programu jsou vymezeny problémové oblasti, jež se vyznačují zvýšenými regionálními rozdíly. Územní dimenze definovaná v programu je v souladu se *Strategií regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020* a koresponduje s přístupem Dohody o partnerství. Hodnotitel navrhuje dílčí doporučení k identifikaci problémů.

Navržené cíle programu jsou konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami. Cíle jsou srozumitelné a správně zasazeny do kontextu problémů a potřeb a jejich řešení, je tedy patrná kauzalita. Cíle jsou nastaveny odpovídajícím způsobem také z pohledu koncentrace a jsou v souladu s EU 2020, Společným strategickým rámcem a Dohodou o partnerství.

Specifické cíle prioritní osy 1 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Součástí programu je také *Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže* (YEI), pro kterou je v programu vyčleněna zvláštní investiční priorita 1.5. Díky spolupůsobení s investiční prioritou 1.1 může být podpořen také synergický efekt integrace YEI do programu. Koherence cílů PO 1 je tedy kvalitně nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

Specifické cíle prioritní osy 2 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Dvě „hlavní“ investiční priority 2.1 a 2.2 jsou dle názoru hodnotitele velice vhodně doplněny o investiční prioritu, jež podporuje komunitně vedené strategie místního rozvoje s cílem zapojit lokální aktéry, bez kterých by byla podpora pravděpodobně méně efektivní a méně udržitelná. Koherence cílů PO 2 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům. Hodnotitel navrhuje dílčí doporučení k zaměření SC.

Specifické cíle prioritní osy 3 jsou vnitřně soudržné. Koherence v rámci prioritní osy je nasnadě, jelikož osa nepřináší novou oblast působení, ale rozvíjí dva specifické aspekty (sociální inovace a mezinárodní spolupráci). Cíle PO 3 nejsou v rozporu s dalšími relevantními nástroji.

Specifické cíle prioritní osy 4 jsou vnitřně soudržné. Dva specifické cíle intervenují v oblastech optimalizace řízení a procesů veřejné správy respektive oblastí souvisejících s implementací opatření služebního zákona především v oblasti politik rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě. Koherence cílů PO 4 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

Horizontální principy

V kapitole 11.1, 11.2 a 11.3 jsou vhodně identifikovány principy podpory horizontálních principů, jsou zmíněny prioritní osy a investiční priority, u kterých se předpokládá významný příspěvek k horizontálním principům. V investičních prioritách jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě, program adekvátním způsobem zajišťuje i podporu přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

Nastavení prioritních os

Intervenční logika IP 1.1 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopad vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. IP reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Problémy a příčiny jsou dostatečně popsány, včetně doložení kvantitativními údaji a potřeby jsou rovněž zdůvodněny. Vhodně jsou zmíněny klíčové externí faktory působící v oblasti trhu práce a zaměstnanosti. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze tedy označit za funkční.

Intervenční logika IP 1.2 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopad vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. Investiční priorita reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny, ty jsou dostatečně popsány, včetně doložení klíčových kvantitativních údajů. Potřeby jsou rovněž kvalitně zdůvodněny. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifického cíle lze tedy označit za funkční.

Intervenční logika IP 1.3 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. IP reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Problémy a příčiny jsou dostatečně popsány, včetně doložení kvantitativními údaji a potřeby jsou rovněž zdůvodněny. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze tedy označit za funkční.

Intervenční logika IP 1.4 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. Příčiny problémů vztahujících se ke specifickému cíli 1 jsou definovány vhodně a dostatečně podrobně, definováno je pouze dílčí doporučení k jejich zpřesnění. Totéž lze říci k příčinám problémů relevantních pro specifický cíl 2, kde

bude významnou úlohu sehrávat koordinace činností s MŠMT ČR. Intervenční logiku obou SC lze považovat za funkční.

Intervenční logika IP 1.5 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifického cíle lze označit za funkční, plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy.

Intervenční logika IP 2.1 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Hodnotitel považuje za obzvlášť přínosný důraz kladený na nezbytnost koordinace prostřednictvím místních samospráv se zapojením relevantních aktérů. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční.

Intervenční logika IP 2.2 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. V rámci specifického cíle 1 je kladen odpovídající důraz na dostupnost, propustnost a udržitelnost kvalitních sociálních služeb. Specifický cíl 2 se zaměřuje na oblast prevence, na rozvoj komunitní péče a deinstitucionalizace v oblasti psychiatrické péče, což je v souladu s identifikovanými problémy. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční, plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy.

Intervenční logika IP 2.3 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Důraz intervencí je odůvodněně kladen na podporu spolupráce místních aktérů, nabídku sociálních služeb a dalšího vzdělávání přizpůsobeného potřebám venkova. Zdůrazněno je zaměření na řešení problematiky vyloučených lokalit, vzdělávání a podporu sociálního podnikání. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční.

Intervenční logika IP 3.1 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Důraz je kladen na celkový rozvoj inovačního prostředí, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Podstatné je z hlediska návaznosti předpokládáné zajištění šíření inovací prostřednictvím ostatních tematicky zaměřených prioritních os. Pojetí a cíle inovace a celého inovačního procesu jsou v programu podrobně vymezeny. Plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy.

Intervenční logika IP 4.1 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Zaměření IP je poměrně široké a ve skutečnosti pokrývá oblast veřejné správy i justice. Popsaná intervenční logika programu je lineární. Opatření (aktivity) v rámci PO 4 reagují na klíčové problémy a doporučení ze strany EU, a proto lze považovat aktivity za vhodně nastavené.

V operačním programu je předpokládáno využití dotace, jakožto **formy podpory**. ŘO správně zvažuje využití finančních nástrojů v rámci programu, u investičních priorit (1.2, 2.1), přičemž v souladu s čl. 32 obecného nařízení počítá s vypracováním ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek využití finančních nástrojů.

Monitoring programu

Evaluační úkol 3 hodnotí nastavení monitoringu programu, konkrétně každé investiční priority.

U všech investičních priorit lze konstatovat, že **indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu**. Lze souhrnně konstatovat, že **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků**. Pro následné hodnocení programu bylo identifikováno jako vhodné využití interních indikátorů, jejichž sledování je již ze strany ŘO naplánováno.

Ve většině investičních priorit **naplňuje vymezení indikátorů požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity** s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Lze také souhrnně konstatovat, že **cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů odpovídají příslušné alokaci**.

Celkově lze konstatovat, že jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení.

Finanční a věcné milníky všech prioritních os jsou nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků** byly vyčísleny na základě předchozích zkušeností a je možné je považovat za **dosažitelné**.

Administrativní kapacity a zapojení partnerů

V rámci evaluačního úkolu 4 byla hodnocena administrativní kapacita pro řízení programu a zapojení partnerů, včetně aktivit na snížení administrativní zátěže pro příjemce.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že v rámci přípravy operačního programu jsou navrženy (či plánovány) **přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity** pro řízení programu. V průběhu přípravy programu byly naplněny principy partnerství, došlo k dostatečnému **zapojení partnerů**, které je v adekvátní míře plánováno i pro implementační fázi operačního programu. V programovém dokumentu jsou adekvátně identifikovány plánované aktivity vedoucí **ke snížení administrativní zátěže pro příjemce** jak na národní, tak na programové úrovni.

Přiměřenost finančních alokací

V rámci evaluačního úkolu 5 byla hodnocena přiměřenost finančních alokací jednotlivých prioritních os.

Hodnotitel neidentifikoval významné inkonsistence na úrovni jednotlivých PO ani IP. Alokace jednotlivých prioritních os lze považovat za adekvátní. Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

Přínos programu ke strategii Evropa 2020

Operační program Zaměstnanost 2014-2020 dominantně přispívá k plnění cílů Strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a chudoby a naplňuje 3. prioritu Strategie Růst podporující začlenění.

V oblasti zaměstnanosti zejména prostřednictvím podpory aktivních politik zvyšování zaměstnanosti a snižování rozdílů znevýhodněných skupin v postavení na trhu práce a dále prostřednictvím intervencí zaměřených na zvyšování uplatnitelnosti na trhu práce a kompetencí pracovníků jako předpokladu pro udržitelnou zaměstnanost a prevenci nezaměstnanosti. Podmínky pro naplňování strategie jsou podpořeny intervencemi v systémové oblasti, prostřednictvím zvyšování kvality výkonu veřejných služeb zaměstnanosti a zkvalitňování systému dalšího vzdělávání. V oblasti chudoby pak zejména podporou integrace vyloučených osob na trh práce, podporou rozvoje sektoru sociální ekonomiky a dále intervencemi v oblasti systému sociálních služeb. Intervence v oblasti efektivní veřejné správy zprostředkovaně přispívají v zásadě ke všem cílům Strategie EU 2020 prostřednictvím vytváření předpokladů pro účinnější uplatňování veřejných politik na všech úrovních. Zefektivnění výkonu veřejné správy a snížení administrativní a regulatorní zátěže bude přispívat k vytváření příznivějších podmínek pro zvyšování konkurenceschopnosti ČR a tím dále vytvářet předpoklady pro naplňování cílů v oblasti zaměstnanosti a snižování chudoby. Příspěvek intervencí v oblasti sociálních inovací a mezinárodní spolupráce se vzhledem k horizontu cílů strategie jeví jako okrajovější, svým obsahem však naplňují prioritu Růst podporující začlenění a rovněž náplň vlajkové iniciativy Unie inovací.

Plnění předběžných podmínek

V kapitole 9 OP Zaměstnanost „Ex-ante kondicionality“ jsou uvedeny relevantní tematické i obecné předběžné podmínky. **Předběžné podmínky relevantní vzhledem k navržené strategii programu a zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám jsou v návrhu OP Zaměstnanost řešeny.**

Popis změn a zlepšení programu

V průběhu realizace ex-ante evaluace došlo k některým výrazným posunům a zlepšením v hodnoceném dokumentu. V části strategie programu byla doplněna analýza problémů a potřeb ČR, program byl zpřesněn v otázce zdůvodnění výběru TC a IP, byly doplněny informace směřující k využití integrovaných nástrojů a návratných forem financování a informace popisující spolupůsobení programu v rámci nástrojů ESIF.

U většiny PO a IP došlo k posunům nejčastěji ve zjednodušení struktury, přehlednosti a srozumitelnosti textu a logické provázanosti celého řetězce intervenční logiky. Byly přidány či měněny některé aktivity a investiční priority. Došlo k vylepšení vymezení specifických potřeb cílových skupin a vymezení příjemců. V oblasti monitoringu došlo k bližšímu definování a doplnění indikátorů, byly stanoveny cílové hodnoty, včetně cílových hodnot milníků. Docházelo k postupnému vyjasňování a precizování využití terminologie.

Byla zpřehledněna kapitola týkající se partnerství – doplnění o aspekty požadované v Template programu a konkretizován popis zapojení partnerů. V průběhu tvorby OP byly také specifikovány relevance a vazby plánovaných intervencí k jednotlivým klíčovým prvkům strategie EU 2020, hlavním cílům, národním cílům, prioritám a klíčovými iniciativám a byla postupně zpřesňována relevance předběžných podmínek zvoleným prioritním investičním prioritám a specifickým cílům.

1 Úvod a kontext

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a konsorcium společností HOPE – E. S., v.o.s. a Naviga 4, s.r.o. podepsali dne 10. 12. 2012 smlouvu na realizaci projektu „Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2012–2020“.

Účelem evaluace je zajistit kvalitní nastavení Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) tak, aby se tento program stal účinným nástrojem přispívajícím k cílům strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (strategie Evropa 2020). Ex-ante evaluace má charakter formativní evaluace a její výsledky se bezprostředně promítnou do konečné podoby operačního programu. Závěrečná zpráva ex-ante evaluace se předloží Evropské komisi současně s OPZ.

Tato aktualizovaná závěrečná zpráva obsahuje závěrečné hodnocení dle všech evaluačních otázek definovaných zadávací dokumentací. V návrhu Aktualizované závěrečné zprávy k 14. 4. 2015 bylo provedeno hodnocení pro verzi programu z února 2015¹. Dílčí doporučení k nastavení programu byla zahrnuta v Závěrečné zprávě evaluace. Aktualizovaná závěrečná zpráva již nezahrnuje dílčí doporučení, a to s ohledem na skutečnost, že doporučení byla do finální verze OPZ předkládané Evropské komisi zapracována.

Struktura Závěrečné zprávy

Níže je uveden seznam evaluačních otázek, které byly zodpovězeny v rámci této ex-ante evaluace².

Evaluační otázky pro ex-ante evaluaci

1.1 Jsou v programu identifikovány relevantní problémy a potřeby pro jednotlivé oblasti rozvoje lidských zdrojů ve vztahu k aktuální situaci a predikci vývoje v ČR a v jednotlivých regionech ČR, a to v kontextu priorit a cílů strategie Evropa 2020?

1.2 Jsou navržené cíle programu konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami?

1.3 Je dostatečně zajištěna vnitřní soudržnost (koherence) specifických cílů programu a koherence ve vztahu k dalším relevantním nástrojům?

1.4 Jsou v programu navržena vhodná a dostatečná opatření na prosazování horizontálních principů (rovnost příležitostí žen a mužů, rovné příležitosti a nediskriminace, udržitelný rozvoj)?

2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navrženy pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

4.1 Jsou navrženy přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity pro řízení programu a odpovídající zapojení partnerů?

5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

6.1 Jaký je očekávaný přínos programu ke strategii Evropa 2020?

7.1 Jsou / budou splněny tematické a obecné předběžné podmínky dle Přílohy IV. ON?

¹ Jednalo se o finální návrh OPZ předložený EK ke schválení.

² Evaluační otázky byly členěny ještě do dílčích evaluačních otázek (blíže viz Technická zpráva k Závěrečné zprávě).

2 Metodika

2.1 Postup evaluace

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a konsorcium společností HOPE – E. S., v.o.s. a Naviga 4, s.r.o. podepsali dne 10. 12. 2012 smlouvu na realizaci projektu „Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2012–2020“.

Prvním výstupem zakázky byla **Vstupní zpráva** ke dni 6. 2. 2013.

Prvním evaluačním výstupem byla **Průběžná zpráva** (dne 8. 3. 2013), která hodnotila Operační program ze dne 18. 2. 2013 a hodnotila evaluační úkoly 1, 2 a 7, ke kterým byly ze strany zadavatele dodány podklady. Tato zpráva byla schválena dne 25. 4. 2013.

Na základě přání zadavatele byla tato zpráva několikrát doplňována. Jednalo se o **1. doplnění Průběžné zprávy**, které bylo odevzdáno 2. 8. 2013 a obsahovala řešení těch evaluačních otázek, které nebylo možné zpracovat s ohledem na stav rozpracovanosti OPZ k 18. 2. 2013, který byl předmětem hodnocení v Průběžné zprávě, a aktualizaci řešení již zpracovaných evaluačních otázek s ohledem na vyšší verzi OPZ (k 28. 6. 2013).

K 18. 9. 2013 bylo vypracováno další doplnění původní zprávy. **Druhé doplnění Průběžné zprávy** obsahovalo řešení evaluačního úkolu 3, tedy hodnocení indikátorové soustavy. Odpovědi na evaluační otázky v této zprávě vycházely z návrhu Operačního programu Zaměstnanost k 28. 6. 2013 a indikátorové soustavě dodané zadavatelem v průběhu měsíců srpna a září.

Třetí doplnění Průběžné zprávy bylo vypracováno k 14. 2. 2014 a doplňuje Průběžnou zprávu ex ante evaluace OPZ z 25. 4. 2013 o odpovědi na vybrané evaluační otázky evaluačních úkolů 1, 2, 3, 5 a 6.

Závěrečná zpráva byla vypracována k datu 30. 5. 2014 a hodnotila návrh Operačního programu Zaměstnanost k 23. 4. 2014, přičemž částečně vychází ze zjištění a analýz prováděných v průběžné zprávě. Finální verze Závěrečné zprávy byla zpracována k 26. 6. 2014 a reflektovala již všechny připomínky zadavatele.

Návrh Aktualizované závěrečné zprávy byl vypracován k datu 14. 4. 2015 a hodnotil Operační program Zaměstnanost z února 2015, verzi po připomínkách EK.

V průběhu celé realizace projektu probíhala intenzivní komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem, ať již formou společných schůzek, workshopů, individuálních rozhovorů i telefonickou a emailovou formou (konkrétněji představeno níže).

2.2 Hlavní použité metody a zdroje hodnocení

Tato kapitola stručně představuje **metody** využití v průběhu ex-ante evaluace, přičemž blíže jsou jednotlivé metody hodnocení uvedeny v technické zprávě Závěrečné zprávy u jednotlivých evaluačních otázek, včetně operacionalizace těchto otázek.

Detailní analýzy a zjištění přinášející důkazy pro evaluační závěry (odpovědi na evaluační otázky) jsou uvedeny v průběžných výstupech evaluace.

Mezi hlavní využití metody patří:

Desk research

Realizována byla analýza relevantní dokumentace a metody meta-evaluace. Tato metoda byla využita pro řešení většiny evaluačních oblastí.

Individuální a skupinové rozhovory, workshop

V rámci hodnocení programu bylo realizováno několik sad rozhovorů, jednání a workshopů, jednalo se především o rozhovory se zástupci řídicího orgánu a dalších dotčených subjektů. Seznam subjektů, zapojených do hodnocení je uveden v kapitole 2.3. Rozhovorů bylo využito především pro řešení evaluačních úkolů 1, 2, 3 a 6, přičemž konzultace byly využity i pro další evaluační úkoly.

Teorie změny

Teorie změny se zabývá identifikací a otestováním kauzálního řetězce, byla tedy využita pro řešení evaluačních úkolů 2 a 3. V průběhu ex-ante evaluace byly zpracovány teorie změny na úrovni všech specifických cílů, resp. investičních priorit.

Pro hodnocení evaluačního úkolu 6 bylo dále vypracováno schéma intervenční logiky programu ve vazbě na strategii Evropa 2020.

K přístupu k hodnocení se blíže vyjadřuje Technická zpráva, která tvoří přílohu Závěrečné zprávy. Technická zpráva také obsahuje informace o [zdrojích](#) využitých pro hodnocení, v detailu jednotlivých evaluačních otázek, kde jsou zdroje podrobně uvedeny.

2.3 Zapojené subjekty

Tato část si klade za cíl představit subjekty zapojené do procesu evaluace.

V průběhu evaluace byla vedena intenzivní komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem, a to především v období zpracování evaluačních zpráv, jejich připomínkování a následného představení řídicímu orgánu.

Jednotliví členové realizačního týmu byli v kontaktu s řídicím orgánem, účastnili se schůzek jak na půdě MPSV, tak zastupovali ex-ante hodnotitele OPZ také na schůzkách na MMR.

V rámci hodnocení operačního programu během období prosinec 2012 až duben 2015 proběhly schůzky nejen se samotným řídicím orgánem OPZ, ale také s věcnými garanty za jednotlivé prioritní osy a investiční priority. Osloveni byli také pracovníci zodpovědní za monitorovací indikátory a monitorovací systém, kteří poskytli dodavateli informace a podkladové materiály především pro řešení evaluačního úkolu 3.

Dodavatel organizoval setkání také s garanty celé strategie OP, dále s pracovníky odpovědnými za finanční alokace.

Dle domluvy se dodavatel účastnil několika jednání pracovní skupiny pro programování k přípravě OP Zaměstnanost, kde konzultoval a prezentoval dosavadní výsledky evaluace. K výsledkům ex-ante evaluace se tak mohli vyjádřit všichni zástupci pracovní skupiny, kterým byly takto představeny.

Dodavatel byl při posuzování OPZ dále v kontaktu se zpracovateli nadřazeného dokumentu Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020, kde se účastnil několika jednání a schůzek k přípravě Dohody. Dále byl dodavatel v kontaktu s ex-ante hodnotitelem Dohody pro koordinaci postupu při přípravě dokumentu.

3 Výsledky hodnocení

3.1 Evaluační úkol 1 – Strategie programu

3.1.1 Zhodnocení strategie

Evaluační otázka 1.1 Jsou v programu identifikovány relevantní problémy a potřeby pro jednotlivé oblasti rozvoje lidských zdrojů ve vztahu k aktuální situaci a predikci vývoje v ČR a v jednotlivých regionech ČR, a to v kontextu priorit a cílů strategie Evropa 2020?

Souhrnný závěr

Program identifikuje problémy a potřeby v relevantních oblastech rozvoje lidských zdrojů, jako jsou zaměstnanost a trh práce, rovnost žen a mužů, adaptabilita pracovní síly, služby zaměstnanosti, sociální začleňování, služby pro sociální začleňování, zapojení místních aktérů, sociální inovace, mezinárodní spolupráce a veřejná správa.

Identifikace problémů a potřeb je provedena v logickém členění, jež obsahem odpovídá výběru tematických cílů a investičních priorit. Provedená analýza v podstatné části pokrývá jak ČR jako celek, tak jednotlivé regiony. Co lze jistě vyzdvihnout je provedený souhrn, jenž je uveden pro každou z oblastí analýzy, a který obsahuje hlavní identifikované problémy a také jejich příčiny, vždy s uvedením vazby na řešení. Lze říci, že detailní identifikace problémů v některých dílčích oblastech (zejména sociální inovace a mezinárodní spolupráce) je svým obsahem hierarchicky méně konzistentní ve vztahu k ostatním problémovým oblastem, nicméně tento fakt celek zásadně neovlivňuje.

Při srovnání identifikovaných problémů a potřeb s referenčními dokumenty (zejména: národní strategie, Národní program reform, doporučení Rady, hlavní směry ekonomických politik a analýzy v kontextu evropského semestru, Dohoda o partnerství) byl konstatován obsahový soulad s problémy a potřebami, jež tyto dokumenty uvádí. Hodnotitel neočekával úplnou shodu, neboť každý dokument obsahuje odlišnou vnitřní logiku a sémantiku a uvádí informace v odlišné granularitě. Nicméně z pohledu věcné shody či interpretace obsahu lze konstatovat vysokou míru vzájemné konzistence.

V programu jsou dobře definovány cílové skupiny ohrožené chudobou, diskriminací nebo sociálním vyloučením. Výčet zranitelných skupin je podložen statistickými daty. Jsou vyjmenovány příčiny chudoby, diskriminace a vyloučení, na základě kterých bude možné definovat specifické potřeby jednotlivých cílových skupin. Stejně tak byly identifikovány cílové skupiny, pro něž budou využívány principy mezinárodní spolupráce a sociálních inovací.

Z pohledu určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu můžeme vhodné určení významu problému a potřeb konstatovat v případě finančně nejvýznamnějších prioritních os, tedy PO1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* a PO2 *Sociální začleňování a boj s chudobou*. Témata, která tvoří tyto dvě prioritní osy (jejich součet tvoří 88 % alokace programu) jsou v analytické části velice podrobně a kvalitně popsána, a to nejen z pohledu současného známého stavu, ale také z pohledu dynamiky vývoje. Problémové oblasti jsou

komplexně rozebrány také z pohledu příčin a jednotlivé jevy jsou dostatečně kvantifikovány. V textu jsou také uváděny odkazy na dílčí analýzy a podkladové dokumenty. V případě PO 4 byla zjevně pro určení rozpočtových zdrojů užitá metoda „zespoda – nahoru“, kde klíčovou roli hrála uvažovaná absorpční kapacita a zkušenost z období 2007 – 2013.

Odpověď na evaluační otázku

Problémy a potřeby, identifikované v programu, jsou relevantní ve vztahu k aktuální situaci v oblasti rozvoje lidských zdrojů v ČR. Popis problémů je relevantní vzhledem k vytýčeným cílovým skupinám. Program identifikuje problematické regiony a odpovídajícím způsobem reaguje na jejich specifické problémy (v rámci intervencí národního či regionálního měřítka).

Tyto problémy a potřeby jsou také v souladu s potřebami identifikovanými v relevantních strategiích - v národních strategiích, Národním programu reform, doporučeními Rady, hlavními směry ekonomických politik a analýzami v kontextu evropského semestru, a také jsou v souladu s analýzou problémů a potřeb v Dohodě o partnerství.

Program definuje cílové skupiny, jež jsou ohroženy diskriminací nebo vyloučením. Pro tyto cílové skupiny byly identifikovány hlavní příčiny současného stavu, a byly tedy definovány jejich specifické potřeby.

V programu jsou vymezeny problémové oblasti, jež se vyznačují zvýšenými regionálními rozdíly. Územní dimenze definovaná v programu je v souladu se *Strategií regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020* a koresponduje s přístupem Dohody o partnerství.

Význam problémů a potřeb je určen v převážné míře vhodně s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu.

Evaluační otázka 1.2 Jsou navržené cíle programu konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami?

Souhrnný závěr

OP Zaměstnanost zvolil relevantní tematické cíle, jež nabízí strategie EU 2020. V rámci priority „*Inclusive Growth*“ pokrývá tři ze čtyř tematických cílů, přičemž komplementární cíl „*Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení*“ je součástí OP Výzkum, vývoj a vzdělávání. **Volba investičních priorit je vzhledem k potřebám a problémům vhodná a dostatečně zdůvodněná.** Také tematické cíle jsou plně v souladu s identifikovanými problémy a potřebami (také ve vazbě na identifikaci problémů a potřeb v rámci Dohody o partnerství). Strategické zacílení a vazba na EU 2020 byla posílena strukturou prioritních os, kde každá PO (s výjimkou PO3) odpovídá tematickému cíli. **Navržené specifické cíle programu jsou také konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami** (je zde platná koherence mezi „tematickým cílem“ – „investiční prioritou“ a „specifickým cílem“). Program uspokojivě vysvětlil a popsal stanovené cíle ve vazbě na specifické problémy, jejich příčiny či konkrétní cílové skupiny. **Také rozhraní mezi jednotlivými cíli je popsáno uspokojivě.** Díky zvolené metodě identifikace problémů a potřeb lze z návrhu programu uspokojivě vyčíst kauzalitu mezi problémy a potřebami, působením prioritní osy jako celku na předmětnou doménu a vymezenými cíli.

Odlišně je potřeba posuzovat prioritní osu 3, která naplňuje všechny zvolené tematické cíle a nepřímo tak podporuje dosahování cílů v ostatních prioritních osách.

Dohoda o partnerství stanovila na základě analýzy problémových oblastí a rozvojových potřeb hlavní priority pro ČR, se kterými je program v souladu. Jedná se o:

- „Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti zejména ohrožených skupin“ a „Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu“, prostřednictvím kterých má být dosaženo cíle „Zajištění inkluzivní společnosti vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti s důrazem na snížení počtu vyloučených skupin obyvatel a podpora kvalitních podmínek pro život obyvatel“. Tyto priority jsou v souladu s cíli PO 1.
- „Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě“, prostřednictvím které má být dosaženo strategického cíle „Zajištění inkluzivní společnosti vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti s důrazem na snížení počtu vyloučených skupin obyvatel a podpora kvalitních podmínek pro život obyvatel“. Cíle PO 2 jsou v souladu s definovanou prioritou.
- „Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže“. Tato priorita je v souladu s cíli PO 4.

Specifické cíle programu jsou dostatečně konkrétní, měřitelné a dosažitelné, lze předpokládat, že přispějí k dosažení cílů Strategie Evropa 2020. Nastavení indikátorové soustavy a postupů monitoringu posoudil evaluátor jako uspokojivé pro sledování pokroku implementace a zjišťování výsledků a dopadů programu.

Program ve své naprosté většině intervenuje do oblastí, kde trh neexistuje a kde není relevantní hlouběji řešit otázky selhání trhů či sub-optimálních investičních situací. Mohou však existovat specifické cíle, ve kterých trh existuje, byť z jakéhokoli důvodu selhává. V případě těchto možných specifických cílů by mělo být v budoucnu určeno, jaká opatření (a odpovídající forma podpory) budou využity.

Odpověď na evaluační otázku

Navržené cíle programu jsou konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami. Cíle jsou nastaveny odpovídajícím způsobem také z pohledu koncentrace. Cíle jsou srozumitelně a správně zasazeny do kontextu problémů a potřeb a jejich řešení, je tedy patrná kauzalita mezi příčinami problémů, problémy a jejich řešením.

Cíle programu jsou v souladu s EU 2020, Společným strategickým rámcem a Dohodou o partnerství.

Cíle jsou specifické a měřitelné. Předpoklad dosažitelnosti cílů vyjádřených hodnotami výsledkových indikátorů vzhledem k plánované finanční alokaci je převážně naplněn (blíže viz hodnocení v rámci úkolu 3).

Program pracuje s možností, že některé aktivity mohou být realizovány návratným způsobem či prostřednictvím finančních nástrojů (Investiční priority 1.2, 2.1). Před konečným rozhodnutím

o formě podpory bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek využití návratné pomoci.

Evaluační otázka 1.3 Je dostatečně zajištěna vnitřní soudržnost (koherence) specifických cílů programu a koherence ve vztahu k dalším relevantním nástrojům?

Souhrnný závěr za program

Specifické cíle programu v rámci prioritních os 1, 2 a 3 jsou vnitřně koherentní a vykazují vzájemnou komplementaritu. Prioritní osa 4 vykazuje přirozenou nesourodost s ostatními částmi OP Z, zaměřeného primárně na podporu trhu práce a odstraňování chudoby (záběr této prioritní osy adresuje celou škálu fungování veřejné správy a nemá souvislost pouze se zajišťováním zaměstnanosti v ní), nicméně působení specifických cílů PO 4 mimo oblast zaměstnanosti a sociálního vyloučení a zbytku OPZ není vzájemně v rozporu.

PRIORITNÍ OSA 1

Souhrnný závěr

Specifické cíle PO 1 jsou vybrány tak, aby pokrývaly pokud možno celou předmětnou doménu podpory zaměstnanosti a adaptability pracovní síly. Intervence budou prováděny jak na straně uchazečů o zaměstnání, tak na straně zaměstnavatelů a institucí podporujících trh práce.

PO 1 má dvě odlišné oblasti působení, a sice problematiku rovnosti žen a mužů a nezaměstnanost mladých osob v regionu NUTSII Severozápad (YEI, více dále). V rámci těchto specifických cílů je podpora nastavena komplexněji, vždy s vazbou na stanovené cíle a výsledky. Výběr a zdůvodnění odlišné „granularity“ je v obou případech akceptovatelný.

Logická stavba specifických cílů v rámci PO 1 odpovídá povaze identifikovaných problémů a potřeb a také vychází ze zákonitostí či daností, jež jsou pro současný trh práce v ČR charakteristické.

Oblast dalšího vzdělávání je vedle OPZ podporována také prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Koherence spolupůsobení je založena na předpokladu, že podpora s přímou vazbou na trh práce je realizována právě prostřednictvím OPZ, přičemž ze strany MŠMT bude poskytnuta expertní a koordinační podpora.

OPZ bude prostřednictvím PO 1 podporovat podniky, přičemž stejný okruh příjemců má také OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK). Mezi operačními programy existuje poměrně transparentní rozhraní, které lze obecně charakterizovat samotným zaměřením ESF a EFRR prostředků. Lze tedy předpokládat, že v tomto případě bude koherence mezi nástroji zaručena.

Součástí programu je také *Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže* (YEI), pro kterou je v programu vyčleněna zvláštní investiční priorita (1.5, specifický cíl Snížit míru nezaměstnanosti podpořených mladých osob v regionu NUTS II Severozápad). Díky spolupůsobení s investiční prioritou 1.1 (Specifický cíl 1 Zvýšit míru zaměstnanosti podpořených osob) může být podpořen také synergický efekt integrace YEI do programu.

Komunitární program Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI) má podobné zaměření jako PO 1 OPZ a řídicí orgán si tuto podobnost uvědomuje. Hodnotitelé předpokládají, že v rámci OP bude vytvořen účelný mechanismus, který zajistí koherenci a synergii souběhu těchto dvou nástrojů.

Text OP Z nezahrnuje, i vzhledem k omezenému rozsahu kapitoly 8, explicitní popis funkčního (obsahového) spolupůsobení jednotlivých nástrojů ESIF a očekávané synergie plynoucí z tohoto spolupůsobení. Vazby a synergie jsou však uvedeny v příloze OP Z.

Program počítá se zapojením integrovaných nástrojů a vyčlenil pro nástroj ITI alokace v rámci PO 1. Příslušná pasáž OP může být dotčena požadavky revidovaného Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (po schválení revidované verze vládou), např. v podobě potřeby adaptace textu v implementačních částech týkajících se integrovaných nástrojů. Z popisu zapojení integrovaných nástrojů je však patrné, že program by měl umožnit financování projektů v jejich rámci.

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 1 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Koherence cílů PO 1 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

PRIORITNÍ OSA 2

Souhrnný závěr

Cíle prioritní osy 2 intervenují (podobně jako v případě PO 1) jednak na systém sociálního začleňování a boje s chudobou jako na celek, a také směrem k jednotlivcům (skrze instituce vykonávající sociální služby).

Program v rámci PO 2 obsahuje jak rozvojová opatření (např. podpora sociálního podnikání), jež mohou přinášet nové příležitosti cílovým skupinám, tak opatření kompenzační (např. podpora vzniku sociálního bydlení), která pomáhají snížit tlak na osoby, jež se v komplikované situaci aktuálně nacházejí. Navržená opatření se vzájemně doplňují a jejich společné působení může vést ke zlepšení situace cílových skupin.

Specifickou částí PO 2 je podpora směřující k zvýšení kvality péče o duševní zdraví. Ačkoli se jedná o intervenci, jež svým dopadem a vymezením působí na nepoměrně menší cílovou skupinu než zbytek PO, nelze říci, že by toto působení bylo nekoherentní vzhledem k zaměření prioritní osy jako celku. Nicméně program by v této části měl jasněji osvětlit působení právě v kontextu sociálního začleňování a definovaných cílových skupin (hodnotitel předpokládá, že cílem není plošná reforma psychiatrické péče). Vymezení této podpory je vysvětleno v analytické části a existuje také přímá vazba na *Národní program reformy a Strategii reformy psychiatrické péče*.

Dvě „hlavní“ investiční priority 2.1 a 2.2 jsou dle názoru hodnotitele velice vhodně doplněny o investiční prioritu (2.3), jež podporuje komunitně vedené strategie místního rozvoje s cílem zapojit lokální aktéry, bez kterých by byla podpora pravděpodobně méně efektivní a méně udržitelná.

Koherence cílů PO 2 je evidentní také vzhledem k *Integrovanému regionálnímu operačnímu programu*, kdy tento EFRR program bude podporovat investice do výstavby či rekonstrukce objektů a obecně infrastruktury služeb. Otázkou (podobně jako v případě PO 1 a OP PIK) je synergie a vyšší přidaná hodnota spolupůsobení těchto dvou nástrojů, nicméně tato otázka bude řešena v implementační fázi programu.

Aktivity směřující k sociálnímu začleňování pro nejvíce deprivované osoby mohou být financovány jak z OPZ, konkrétně v rámci PO2, tak s využitím *Fondu evropské pomoci nejchudším osobám* (FEAD, MPSV připravuje pro implementaci v rámci ČR samostatný Operační program potravinové a materiální pomoci – OP PMP). Koordinace aktivit z obou OP bude zajištěna úzkou spoluprací zodpovědných řídicích orgánů a vzájemným zastoupením v monitorovacích výborech programů³. Koordinace je usnadněna tím, že ŘO OPZ i ŘO OP PMP jsou součástí jedné sekce MPSV (sekce fondů EU), existuje tedy předpoklad pro úspěšné spolupůsobení obou nástrojů.

Azylový, migrační a integrační fond má podobné zaměření jako PO 2 (v rámci cílové skupiny migranti) a řídicí orgán s touto podobností pracuje. Hodnotitelé předpokládají, že v rámci OP bude vytvořen účelný mechanismus, který zajistí koherenci a synergii souběhu těchto dvou nástrojů.

Stejně jako v případě PO 1, i zde program počítá se zapojením integrovaných nástrojů a vyčlenil pro nástroj ITI také v rámci PO 2 konkrétní alokaci. Analogicky s PO 1, je otázkou, nakolik bude tato alokace odpovídat připraveným integrovaným strategiím metropolitních oblastí, nicméně tento rys je aktuálně řešen a bude řešen i následně, po předložení integrovaných strategií jejich nositeli a po jejich posouzení.

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 2 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Koherence cílů PO 2 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

PRIORITNÍ OSA 3

Souhrnný závěr

Prioritní osa 3 je poměrně specifická, a to jako celek. Ačkoli by mohly být předmětné intervence začleněny do jiných PO v rámci programu, řídicí orgán předpokládá, že takto konstruovaná podpora přinese lepší výsledky, a tento předpoklad se jeví jako logický.

Koherence v rámci prioritní osy je nasnadě již „z definice věci“, jelikož nepřináší novou oblast působení, ale rozvíjí dva specifické aspekty (sociální inovace a mezinárodní spolupráci). Největší výzvou tedy bude zajištění synergií a přidané hodnoty v rámci programu, tedy mezi PO 3 a PO 1 a PO 2.

V rámci PO 3 nelze předpokládat, že by tato prioritní osa spolupůsobila s jinými nástroji či byla využita v rámci územních integrovaných strategií.

³ Existence monitorovacího výboru (MV) pro Operační program Potravinové a materiální pomoci není nařízením pro FEAD ustavena. Zřízení MV dle informací evaluátora není v tuto chvíli jisté (nyní existuje pracovní skupina).

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 3 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Cíle PO 3 nejsou v rozporu s dalšími relevantními nástroji.

PRIORITNÍ OSA 4

Souhrnný závěr

Prioritní osa 4 je navržena pro financování z tematického cíle č. 11 Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a účinné veřejné správy.

Obsahuje dva specifické cíle intervenující v oblastech optimalizace řízení a procesů ve veřejné správě, respektive oblastí souvisejících s implementací opatření služebního zákona především v oblasti politik rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě.

Na aktivity podporované v rámci PO4 navazují aktivity IROP, konkrétně v PO1 Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony a PO 3 Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí. Jedná se zejména o intervence spojené se zefektivňováním a zvyšováním transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje ICT, o intervence spojené s podporou investic zaměřených na zvýšení připravenosti k řešení a řízení specifických rizik a katastrof či s podporou pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje. Je zde předpoklad, že se jednotlivé ESF a EFRR intervence budou vzájemně doplňovat, přičemž řídicí orgán popsal zamýšlené koordinační mechanismy.

Případné spolupůsobení Fondu pro vnitřní bezpečnost a PO 4 bude koordinováno prostřednictvím MV ČR, které je jednak věcným garantem prioritní osy a rovněž subjektem zodpovědným za realizaci Fondu pro vnitřní bezpečnost v ČR.

V rámci PO 4 řídicí orgán nepředpokládá zapojení v rámci územních integrovaných strategií, přičemž tento předpoklad lze hodnotit jako oprávněný (vzhledem k systémovému charakteru PO).

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 4 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Koherence cílů PO 4 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

3.1.2 Horizontální principy

Evaluační otázka 1.4 Jsou v programu navržena vhodná a dostatečná opatření na prosazování horizontálních principů (rovnost příležitostí žen a mužů, rovné příležitosti a nediskriminace, udržitelný rozvoj)?

ROVNOST PŘÍLEŽITOSTÍ ŽEN A MUŽŮ, ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI A NEDISKRIMINACE

Souhrnný závěr

Kapitoly 11.1, 11.2 a 11.3 shrnují přístup Operačního programu k dodržování horizontálních principů. V případě horizontálních principů jako je rovnost příležitostí žen a mužů, rovné příležitosti a nediskriminace, je uveden základní rámec situace v ČR v těchto problematikách, což je důležitým „startovním můstkem“ pro další realizaci opatření. Z popisu je tak jasné, na které části problematiky je nutné se v podmínkách ČR převážně zaměřit.

Souhrnné kapitoly 11.2 a 11.3 vhodně identifikují prioritní osy a investiční priority, u kterých lze předpokládat významný příspěvek k horizontálním principům. Principiálně jde především o prioritní osy 1, 2 a 3, přičemž každá z nich přispívá k naplňování horizontálních principů jiným způsobem, ať již cílí na zvýšení participace cílových skupin, na inovovaná řešení problematiky či specifická opatření na podporu cílových skupin.

Dodržení principu rovnosti mužů a žen bude zajištěno, jak program uvádí, prostřednictvím zakomponování tématu do kritérií pro hodnocení a výběr projektů, kdy projekty s negativním vlivem budou automaticky vyřazeny, což lze hodnotit jako nezbytný základní mechanismus. Nicméně klíčová bude konkrétní specifikace tohoto kritéria, která bude blíže specifikována až při vyhlášení výzev Monitorovacím výborem.

Nastavené monitorování je v souladu s požadavky přílohy 1 nařízení o ESF a odpovídá tedy požadavkům na vykazování dat a pro potřeby vyhodnocování příspěvku projektů.

Pro dodržování těchto horizontálních principů bude tedy **klíčové nastavení a konkrétní specifikace výběrových kritérií** při vyhlášení výzev Monitorovacím výborem a dále při hodnocení zkušeností a následném promítnutí doporučení z evaluací do praxe v průběhu další realizace programu.

PRIORITNÍ OSA 1

Odpověď na evaluační otázku

V investičních prioritách 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 a 1.5 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PRIORITNÍ OSA 2

Odpověď na evaluační otázku

V investičních prioritách 2.1, 2.2 a 2.3 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PRIORITNÍ OSA 3

Odpověď na evaluační otázku

V investiční prioritě 3.1 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PRIORITNÍ OSA 4

Odpověď na evaluační otázku

V investiční prioritě 4.1 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PŘÍSTUPNOST PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Dle obecného Nařízení, čl. 55 má být v rámci evaluace posouzen program a jeho opatření také z hlediska „přiměřenosti plánovaných opatření na podporu rovných příležitostí pro ženy a muže a opatření k předcházení jakékoli diskriminaci, zejména s ohledem na přístupnost pro osoby se zdravotním postižením“.

Jak již bylo uvedeno výše, v rámci všech investičních priorit se počítá se zakomponováním horizontálních témat do výběrových kritérií projektů. Tím je pokryta i část nediskriminace (řešená v kapitole 11.2), která se zaměřuje na odstranění diskriminace jakkoliv znevýhodněných osob, včetně osob se zdravotním postižením.

Jedná se především o aktivity v PO 1, které přímo cílí na zvýšení participace osob se zdravotním postižením, konkrétně na trhu práce, ale i o další aktivity všech ostatních prioritních os.

V programovém dokumentu je deklarováno, že bude brán zřetel na příspěvek k rovnému zacházení (včetně osob se zdravotním postižením) a to jak při programování, řízení, monitorování, tak i v evaluacích. Osoby se zdravotním postižením jsou přímo uvedeny jako cílové skupiny u relevantních prioritních os (PO 1 a PO 2). Projekty by měly přispívat k naplňování principu rovných příležitostí pro všechny osoby, což bude ošetřeno výběrovými kritérii.

Program adekvátním způsobem zajišťuje podporu přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ

PRIORITNÍ OSA 1

Souhrnný závěr

S ohledem na zaměření programu nebudou intervence cíleny s přímým dopadem na životní prostředí. Nepřímý příspěvek k udržitelnému rozvoji lze spatřit v oblasti vzdělávání a vytváření nových pracovních míst v odvětvích nezatěžujících životní prostředí. Téma udržitelného rozvoje bude do programu zahrnuto zakomponováním do kritérií pro výběr projektů, přičemž projekt s negativním dopadem na toto horizontální téma nebude podpořen. Téma ochrany životního prostředí tak bude obsaženo v rámci popisu relevance předmětu a aktivit projektu.

Zpracovatel by rád upozornil na potenciální riziko vyplývající ze skutečnosti, že ačkoliv je v programu uvedeno, že principy udržitelného rozvoje budou při hodnocení a výběru projektů zohledňovány výběrovými kritérii, v programu nejsou tato kritéria konkrétně specifikována, což se může nakonec promítnout do skutečného vlivu projektů a programu na udržitelný rozvoj různými způsoby. Program rovněž nepopisuje způsob provádění následného monitoringu a evaluací a neuvádí ani postupy pro

případ nedostatečného naplňování těchto kritérií. Zpracovatel proto tato kritéria doporučuje specifikovat a uvést je v podpůrné dokumentaci k programu.

PRIORITNÍ OSA 1

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 1 vymezena u všech investičních priorit dostatečně.

PRIORITNÍ OSA 2

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 2 vymezena u všech investičních priorit dostatečně.

PRIORITNÍ OSA 3

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 3 vymezena dostatečně.

PRIORITNÍ OSA 4

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 4 vymezena dostatečně mj. v podobě explicitních odkazů k podpoře environmentálního managementu v případě intervencí v institucích veřejné správy.

3.2 Evaluační úkol 2 – Nastavení prioritních os

Evaluační otázka 2.1 je řešena na úrovni celého programu a dále v dílčích kapitolách na úrovni jednotlivých investičních priorit.

3.2.1 Zhodnocení na úrovni celého programu

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika **programu jako celku** je tvořena skrze jeho prioritní osy a jejich investiční priority, které jsou vhodně nastaveny z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňují možné působení vnějších vlivů. Celková strategie programu (jak je řešeno v evaluačním úkolu 1) je vhodně nastavena, identifikované problémy a potřeby jsou relevantní k aktuální situaci a jsou konzistentní s nastavenými cíli. Nastavené specifické cíle jsou soudržné.

Z výše uvedeného vyplývá, že i intervenční logiku programu jako celku lze považovat za funkční.

3.2.2 Nastavení prioritní osy 1

Souhrnný závěr

Investiční priorita 1.1 *Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně dlouhodobě nezaměstnaných a osob vzdálených trhu práce, také prostřednictvím místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků* prostřednictvím dvou vytyčených specifických cílů reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Vytyčeny byly dva specifické cíle:

- Specifický cíl 1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných;
- Specifický cíl 1.1.2 Zvýšit zaměstnanost podpořených mladých osob prostřednictvím programu Záruky pro mládež.

Jedná se o klíčovou investiční prioritu v rámci Prioritní osy 1 i celého programu, která přímo přispívá k dosažení cíle NPR (75% obecné míry zaměstnanosti osob 20-64 let). Specifický cíl 1.2.1 reaguje i na specifický kvantifikovaný národní cíl do roku 2020 s ohledem na cíle Strategie Evropa 2020 – „Snížení míry nezaměstnanosti mladých osob (15 - 24 let) o třetinu oproti roku 2010“, což znamená z 18,4 % na 12,3 % a „snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací stupně ISCED 0-2 na 18,8 %.

Problémy a příčiny jsou dostatečně popsány, včetně doložení kvantitativními údaji a potřeby jsou rovněž zdůvodněny. Vhodně jsou zmíněny klíčové externí faktory působící v oblasti trhu práce a zaměstnanosti.

Navržen byl široký vějíř, v praxi na sebe často navazujících, aktivit. Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění specifických cílů IP 1.1. Ke snížení regionální diferenciace v přístupu k zaměstnání může dojít za spolupůsobení všech aktivit a

zejména se to bude odvíjet od samotného způsobu implementace podpory a zaměření výzev z územního hlediska (ne od realizace některé aktivity jako takové).

Drobný nesoulad lze nalézt mezi formulací SC 1.1.2, který uvádí, že budou vytvářena pro cílovou skupinu i trvalá pracovní místa, nicméně mezi vyjmenovanými aktivitami toto uvedeno explicitně není (podpora vytváření nových pracovních míst je uvedena pouze u SC 1.1.1). Cílová skupina mladých do 25 let je zahrnuta v popisu obou specifických cílů.

Intervenční logiku z hlediska naplňování obou specifických cílů lze tedy označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a jednotlivých specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Z hlediska forem podpory bylo původně zvažováno využití finančních nástrojů v oblasti podpory zahájení podnikání uchazečů a zájemců o zaměstnání (a to v rámci realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti), ale ve výsledku bylo od tohoto upuštěno. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a je nejúčinnější pro dané cílové skupiny a specifické cíle programu a je odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Finanční nástroje nejsou plánovány.

3.2.2.1 Investiční priorita 1.2

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 1.2 *Rovnost žen a mužů ve všech oblastech, včetně přístupu k zaměstnání a kariérní postup, sladění pracovního a soukromého života a prosazování stejného ohodnocení za stejnou práci* prostřednictvím specifického cíle *Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce* reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Investiční priorita přímo reaguje na Specifické doporučení Rady č. 4 v oblasti zvýšení dostupnosti služeb péče o děti a přímo přispívá k dosažení cíle NPR (65% míry zaměstnanosti žen).

Pro investiční prioritu 1.2 jsou problémy a příčiny dostatečně popsány, včetně doložení klíčových kvantitativních údajů. Potřeby jsou rovněž zdůvodněny.

V části zdůvodnění jsou obsaženy údaje z demografické prognózy ovlivňující oblast kapacit předškolního vzdělávání a služeb péče o děti. Bylo by zároveň vhodné uvést, že problém dostupnosti

předškolního vzdělávání a služeb péče o děti není shodný na celém území. Klíčové externí faktory jsou uvedeny.

V průběhu vyjednávání programu s EK bylo zaměření IP rozšířeno, resp. posíleno směrem ke zlepšení nabídky cenově dostupných a kvalitních zařízení a služeb péče o děti (typu dětské skupiny, dětských klubů, případně dalších typů) - za účelem zvýšení zaměstnanosti pečujících osob a usnadnění slučitelnosti pracovního a soukromého života. Některé, dříve obecněji definované, aktivity byly rovněž více specifikovány. Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění specifického cíle investiční priority 1.2.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze tedy označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy). Bylo možné zároveň ještě zpřesnit hranici mezi OP PPR a OPZ v oblasti podpory zařízení péče o děti do 3 let (v oblasti působnosti ESF), zároveň je evaluátorovi zřejmé, že OP PPR je stále ve fázi zpracovávání.

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Využití finančních nástrojů je zvažováno v oblasti podpory podnikání. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a definici cílové skupiny a specifického cíle investiční priority a je odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Ocenit lze zvážení využití finančních nástrojů.

3.2.2.2 Investiční prioritě 1.3

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Pro Investiční prioritu 1.3 *Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám* jsou vymezeny dva specifické cíle:

- Specifický cíl 1.3.1 *Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce;*
- Specifický cíl 1.3.2 *Zvýšit adaptabilitu starších pracovníků.*

U specifického cíle 1.3.1 jsou identifikovány dva zásadní problémové okruhy – nízká úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a nesoulad mezi kvalifikační úrovní pracovní síly, její kvalifikační strukturou a požadavky trhu práce. Doplněna byla specifikace problémů v oblasti dalšího vzdělávání,

zejména v oblasti nedostatečné kvality a chybějícího systémového nastavení (i když toto se dále více promítá do IP 1.4).

Příčiny problémů jsou popsány dostatečně podrobně, nicméně problémy starších pracovníků, pro které je určen specifický cíl 3.1.2, jsou zahrnuty spíše implicitně. Znění přidaného (přesunutého) externího faktoru „absence daňového zvýhodnění dalšího vzdělávání“ není však zcela přesné⁴, nejedná se čistě o absenci, jako spíše o případnou nedostatečnost daného zvýhodnění.

Celkově specifický cíl dobře reaguje na identifikované problémy.

Aktivity navrhované pro oba specifické cíle se částečně překrývají. Předpokládány jsou průřezové výzvy, což je vzhledem k zaměření obou specifických cílů logické.

Intervenční logiku lze z hlediska obou specifických cílů považovat za funkční. Problémy a jejich příčiny lze s výše uvedenou výhradou, považovat za dobře identifikované, plánované aktivity reagují na správně vymezené příčiny a ve svém důsledku vedou k naplňování očekávaných výsledků a definovaných specifických cílů.

V dokumentu jsou konkrétní aktivity navázány na identifikované příčiny problémů a pokrývají celé spektrum aktivit, vedoucích k odstranění problémů. Lze předpokládat, že aktivity povedou k naplnění výsledků a splnění specifických cílů IP 1.3. Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění obou specifických cílů investiční priority 1.3.

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány, přičemž využití finančních nástrojů se nepředpokládá.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány.

3.2.2.3 Investiční priorita 1.4

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Pro Investiční prioritu 1.4. *Modernizace institucí trhu práce, jako jsou veřejné a soukromé služby zaměstnanosti a přispívání k adaptaci na potřeby trhu práce, včetně prostřednictvím opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků a programů mobility a lepší spolupráce mezi institucemi a příslušnými zúčastněnými stranami* jsou vymezeny 2 specifické cíle:

- Specifický cíl 1.4.1 *Zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti,*

⁴ Další vzdělávání je částečně daňově zvýhodněno a náklady lze za určitých podmínek odečítat ze základu daně.

- Specifický cíl 1.4.2. *Zvýšit kvalitu systému dalšího vzdělávání.*

U prvního specifického cíle je identifikován jeden problémový okruh – nízká kapacita institucí trhu práce a poskytované služby neodpovídající zcela potřebám klientů. V popisu Specifického cíle 1 (kapitola 2.1.11 OPZ) je zdůrazněno zaměření tohoto specifického cíle, resp. intervencí realizovaných v jeho rámci, na posílení analytické, metodické a řídicí schopnosti MPSV, Úřadu práce ČR a dalších institucí na trhu práce při realizaci politiky zaměstnanosti, k čemuž byly v upravené verzi programu blíže specifikovány odpovídající příčiny problémů, na které specifický cíl reaguje. Příčiny problémů vztahujících se ke Specifickému cíli 1 jsou tedy definovány vhodně a dostatečně podrobně.

Totéž lze říci k příčinám problémů relevantních pro Specifický cíl 2, kde bude významnou úlohu sehrávat koordinace činností s MŠMT ČR. Specifický cíl dobře reaguje na identifikované problémy.

Intervenční logiku lze z hlediska specifického cíle považovat za funkční. Problémy a jejich příčiny lze považovat za vhodně vymezené, navrhované aktivity reagují na vymezené příčiny a v konečném důsledku vedou k naplňování očekávaných výsledků a definovaného specifického cíle. Lze předpokládat, že aktivity povedou nebo přispějí k naplnění výsledků, které vyústí k dosažení nadefinovaných specifických cílů IP 1.4, tj. ke zvýšení kapacity, komplexnosti a kvality služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti a dále ke zvýšení kvality systému dalšího vzdělávání.

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a definici cílové skupiny a specifického cíle investiční priority a je odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodnitelné.

3.2.2.4 Investiční priorita 1.5

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Investiční priorita 1.5 *Trvalé začlenění mladých lidí na trhu práce, mimo jiné pomocí „záruky pro mladé lidi“, a to zejména těch, kteří nemají zaměstnání nebo nejsou v procesu vzdělávání nebo neprocházejí odbornou přípravou, včetně těch mladých lidí, kterým hrozí sociální vyloučení, a mladých lidí z marginalizovaných komunit prostřednictvím specifického cíle 1.5.1 Snížit míru nezaměstnanosti podpořených mladých osob v regionu NUTS II Severozápad* reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Jedná se o investiční prioritu, v rámci které bude čerpána podpora z *Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže*.

V textu investiční priority 1.5 jsou problémy a příčiny dostatečně popsány, včetně doložení klíčových kvantitativních údajů. Vysvětleno je i rozšíření podpory na věkovou skupinu osob do 30 let. Investiční priorita 1.5 byla doplněna průřezově i do analytické kapitoly programu (kap. 1.1).

Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění specifického cíle 1.5.1 investiční priority 1.5.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a definici cílové skupiny a specifického cíle investiční priority a je odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodnitelné.

3.2.3 Nastavení prioritní osy 2

3.2.3.1 Investiční priorita 2.1

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 2.1 *Aktivní začleňování, včetně začleňování s ohledem na podporu rovných příležitostí a aktivní účast a zlepšení zaměstnatelnosti* prostřednictvím dvou specifických cílů reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Vytyčeny byly dva specifické cíle:

- Specifický cíl 2.1.1 *Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce;*
- Specifický cíl 2.1.2 *Rozvoj sektoru sociální ekonomiky*

Důraz je celkově kladen na komplexní řešení problematiky sociálního začleňování řešící hlavní příčiny spojené s malou uplatnitelností osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených na trhu práce a ve společnosti.

Zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce vyžaduje komplexní přístup dotýkající se vzájemně doplňujících se oblastí a bude tak kromě podpory dostupných sociálních a dalších služeb zajištěno důrazem na komunitní služby a sociální práci, programy pro cílové skupiny, boj proti diskriminaci a podporou sociálního podnikání. Zvolený přístup lze vzhledem k dané problematice a potřebám v ČR označit za vhodný. Ex-ante evaluátor považuje za obzvlášť přínosný důraz kladený na nezbytnost koordinace prostřednictvím místních samospráv se zapojením relevantních aktérů.

Intervenční logiku z hlediska naplňování obou specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Mezi identifikované problémy, které nejsou očekávanými výsledky explicitně uchopeny, patří problematika diskriminace, mladých lidí a propojování služeb. Tyto jsou však pokryty v rámci plánovaných aktivit.

Z hlediska forem podpory je zvažováno využití finančních nástrojů v oblasti sociální ekonomiky s tím, že před případným využitím finančních nástrojů bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek pro jejich využití. Tento přístup lze označit za odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány. Odstavec Plánované využití finančních nástrojů pouze připouští možnost využití finančních nástrojů v oblasti sociální ekonomiky.

Možnost využít i jiná schémata než dotace považuje hodnotitel za rizikové z hlediska schopnosti financování ze strany příjemců. Před případným využitím finančních nástrojů bude tedy nutné z tohoto hlediska provést posouzení vhodnosti a absorpční kapacity. S tímto tvůrce programu počítá.

3.2.3.2 Investiční priorita 2.2

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 2.2 *Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu* prostřednictvím dvou specifických cílů reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Vytyčeny byly dva specifické cíle:

- Specifický cíl 2.2.1 *Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování;*
- Specifický cíl 2.2.2 *Zvýšit dostupnost a efektivitu zdravotních služeb a umožnit přesun těžiště psychiatrické péče do komunity.*

V rámci prvního specifického cíle je kladen odpovídající důraz na dostupnost, propustnost a udržitelnost kvalitních sociálních služeb na základě potřeb, a to prostřednictvím vytváření sítí, strategického řízení, koncepční práci a hodnocení efektivitu a vzdělávání. V oblasti služeb pro rodiny a děti je zdůrazněna provazba prevence a intervence a opatření směřující k deinstitucionalizaci. Specifický cíl druhý se v souladu s identifikovanými problémy a příslušnými národními strategiemi zaměřuje na vyrovnaní regionálních (a sociálních) rozdílů v přístupu ke zdravotní péči, podpora zdravotní gramotnosti ohrožených skupin, rozvoj komunitní péče a deinstitucionalizace v oblasti psychiatrické péče. Lze očekávat, že plánované intervence přispějí k sociálnímu začlenění a prevenci sociálního vyloučení ohrožených osob. V oblasti zdravotnictví pak také ke snížení nákladovosti zdravotní péče.

V rámci vypořádání připomínek EK byla oblast podpory zdraví a zdravotní gramotnosti zaměřena na ohrožené skupiny. Toto zúžení může mít za následek omezený důraz na nezbytnou prevenci, resp. řešení problému vysokého výskytu rizikových faktorů v oblasti zdraví.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá, což odpovídá cílovým skupinám a zaměření intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Zúžení v oblasti podpory zdraví a zdravotní gramotnosti (pouze na ohrožené skupiny) může mít za následek omezený důraz na prevenci, resp. řešení problému vysokého výskytu rizikových faktorů v oblasti zdraví.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány s tím, že využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodněno zaměřením intervencí a cílovými skupinami.

3.2.3.3 Investiční priorita 2.3

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 2.3 Strategie komunitně vedené místního rozvoje prostřednictvím jednoho specifického cíle reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. V rámci IP budou prostřednictvím Strategii komunitně vedeného místního rozvoje realizovány aktivity v souladu se zaměřením ostatních prioritních os (zejména PO1 a PO2) s tím, že si tato investiční priorita klade vlastní cíle. Důraz je odůvodněně kladen na podporu spolupráce místních aktérů, nabídku sociálních služeb a dalšího vzdělávání přizpůsobeného potřebám venkova. Zdůrazněno je zaměření na řešení problematiky vyloučených lokalit a podpora sociálního podnikání. Intervence, tak jak jsou nastaveny, by měly vést k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby a ve svém důsledku přispět ke *snížení lokální nezaměstnanosti, lepšího využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální zaměstnanosti a zlepšení situace osob vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově.*

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků, respektive k řešení identifikovaných problémů a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy)

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá, což odpovídá cílovým skupinám a zaměřením intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány s tím, že využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodněno zaměřením intervencí a cílovými skupinami.

3.2.4 Nastavení prioritní osy 3

3.2.4.1 Investiční priorita 3.1

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Prioritní osa 3 *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce* prostřednictvím jednoho specifického cíle *Zvýšit kvalitu a kvantitu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ* reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Důraz je kladen na celkový rozvoj inovačního prostředí, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Intervence se zaměřují na budování kapacit, podporu vzniku a ověřování inovací a aplikaci zahraničních zkušeností. Podstatné je pak předpokládané zajištění šíření inovací prostřednictvím ostatních tematicky zaměřených prioritních os. Pojetí a cíle inovace a celého inovačního procesu jsou v programu podrobně vymezeny.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá, což odpovídá cílovým skupinám, typům příjemců a zaměření intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány s tím, že využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodněno zaměřením intervencí a cílovými skupinami.

3.2.5 Nastavení prioritní osy 4

3.2.5.1 Investiční priorita 4.1

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Prioritní osa 4, resp. investiční priorita 4.1 *Efektivní veřejná správa* zahrnuje dva specifické cíle intervenující v oblastech optimalizace řízení a procesů veřejné správy respektive oblastí souvisejících s implementací opatření služebního zákona především v oblasti politik rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě. Vytyčeny byly dva specifické cíle:

- Specifický cíl 4.1.1 *Optimalizovat procesy a postupy ve veřejné správě zejména prostřednictvím posílení strategického řízení organizací, zvýšení kvality jejich fungování a snížení administrativní zátěže;*
- Specifický cíl 4.1.2 *Profesionalizovat veřejnou správu zejména prostřednictvím zvyšování znalostí a dovedností jejich pracovníků, rozvoje politik a strategií v oblasti lidských zdrojů a implementace služebního zákona.*

Zaměření IP je poměrně široké a ve skutečnosti pokrývá jak oblast veřejné správy, tak i justice.

Spektrum navržených opatření je značně široké a pokrývá jak oblast nastavení systémů, tak i souvisejícího rozvoje lidských zdrojů, prostřednictvím vyšší celkové systémové koncepčnosti jednotlivých prvků v rámci celého procesu veřejné politiky/služby (od přípravy až po vyhodnocení) a otevřenosti (transparentnosti) za využití moderních přístupů a technologií k celkovému zefektivnění veřejné správy a justice v ČR. Do značné míry se zaměřuje na pokračování aktivit financovaných v předchozím období s cílem dokončení systémových a procesních opatření.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity přispívají k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů).

Popsaná intervenční logika programu je značně lineární, kdy jedné identifikované příčině v zásadě odpovídá většinou jedna aktivita. U naprosté většiny aktivit je jasná vazba příčina – aktivita.

Opatření (aktivity) v rámci PO 4 reagují na klíčové problémy a doporučení ze strany EU, a proto lze považovat aktivity za vhodně nastavené.

Navrhované formy podpory nejsou v textu programu explicitně popsány. Z hlediska předpokládaných grantových forem podpory lze navrženou formu intervence považovat za vhodnou s ohledem na vymezené typy aktivit a příjemců pomoci. Za pozitivní lze považovat ustanovení, deklaraci že *bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů (využití jednotkových nákladů)*.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika s výhradami naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navržené formy podpory jsou odpovídající s ohledem na typy aktivit a příjemců pomoci za vhodné, navíc i při snaze o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů.

3.3 Evaluační úkol 3 – Monitoring programu

Evaluační otázka 3.1 je řešena na úrovni celého programu a dále v dílčích kapitolách na úrovni jednotlivých investičních priorit.

3.3.1 Zhodnocení na úrovni celého programu

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Odpověď na evaluační otázku

Vyhodnocení indikátorové soustavy, výchozích a cílových hodnot indikátorů a postupů monitoringu včetně milníků je řešeno na úrovni jednotlivých prioritních os, respektive jejich investičních priorit a to v souladu s evaluačními podotázkami.

Na základě tohoto hodnocení lze pro celý program vyhodnotit nastavení indikátorové soustavy a postupů monitoringu jako vhodné pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu (bližší hodnocení viz níže).

3.3.2 Prioritní osa 1

3.3.2.1 Investiční priorita 1.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V programovém dokumentu je pro IP 1.1 vymezeno 7 indikátorů výstupů (dále se členící dle požadavků Přílohy 1 nařízení o ESF) a 8 indikátorů výsledků. Výsledný počet stanovených indikátorů je poměrně vysoký, nicméně odpovídající požadavkům. Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifických cílů jsou nastavené indikátory relevantní. A **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.1 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků**. V programu nebyly vymezeny samostatné MI dle specifických cílů včetně příslušné kvantifikace, což v budoucnosti může komplikovat hodnocení naplňování specifických cílů. Způsob zpracování a rozdělení monitorovacích indikátorů však odpovídá požadavkům metodiky EK. Zároveň je možné konstatovat, že v rámci budoucí evaluace se bude možné opřít o interně vytyčené cílové hodnoty MI, členěné dle specifických cílů. Tento interní dokument je tedy klíčový, protože bez znalosti přístupu ke stanovení cílových hodnot indikátorů (a jejich vazby na specifické cíle) by bylo

v budoucnu, jen z informací uvedených v programu, obtížné vyhodnotit naplňování příslušného specifického cíle na základě plnění příslušných indikátorů.

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity. S výjimkou MI CR06 a CR07, který sleduje výsledky u cílové skupiny 6 měsíců po ukončení účasti, ale v rámci sloupce „frekvence sledování“ je uvedeno 0m-36m. Vysvětlení je podáno v rámci interního dokumentu ŘO s přehledem MI, nicméně v rámci textu OP toto může být zavádějící, resp. snižující srozumitelnost MI. Dále není zřejmé, z jakého důvodu není v programu MI CO20 Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace rozdělen do obou kategorií regionů (MI odráží aktivity, které by měly být realizovány pro-rata výzvami s dopadem na celé území ČR).

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací průběžně upravováno a relevantně odůvodněno. **Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí** a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem a rovněž v průběhu tvorby programu upravováno, zejména v rovině výsledkových indikátorů. Cílové hodnoty jsou řádně zdůvodněny předchozími zkušenostmi, zdůvodnění je však většinově shodné pro oba specifické cíle a stejným způsobem jsou tedy stanoveny cílové hodnoty vzhledem k předpokládané (interně stanovené/odhadované) alokaci na specifický cíl, přičemž cílová skupina je ale odlišná. Je ke zvážení, zda např. výsledkové MI by u cílové skupiny SC 1.1.2 nemohly být mírně ambicióznější.

Bylo konstatováno, že jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení, s výhradami uvedenými výše. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu. Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority), nejsou však uvedeny indikátory samostatně na úrovni specifických cílů. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) pokrývá hlavní aspekty intervencí a bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority 1.1 a naplňování specifických cílů. Indikátory, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity, s výhradami uvedenými výše.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty.

3.3.2.2 Investiční priorita 1.2

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu je vymezeno 9 indikátorů výstupů (dále se členící dle požadavků Přílohy 1 nařízení o ESF) a 10 indikátorů výsledků. Počet definovaných MI je poměrně vysoký, nicméně odpovídající požadavkům. Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifického cíle jsou nastavené indikátory relevantní. A **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.2 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.**

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity. S výjimkou MI CR06 a CR07, který sleduje výsledky u cílové skupiny 6 měsíců po ukončení účasti, ale v rámci sloupce „frekvence sledování“ je uvedeno 0m-36m. Vysvětlení je podáno v rámci interního dokumentu ŘO s přehledem MI, nicméně v rámci textu OP toto může být zavádějící, resp. snižující srozumitelnost MI.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno a částečně upravováno. Nově byly vyčísleny monitorovací indikátory k aktivitě budování služeb péče o děti. **Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí** a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem.

Lze konstatovat, že jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. I u IP 1.2 bude vhodné pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí využít také interní indikátory, s jejichž sledováním ŘO počítá.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu. Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle). Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) pokrývá hlavní aspekty intervencí a bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority 1.2 a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty.

3.3.2.3 Investiční priorita 1.3

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu je vymezeno 5 indikátorů výstupů a 3 indikátory výsledků. **Vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.3, které přispívají k naplňování očekávaných výsledků.** V programu nebyly vymezeny samostatné MI dle specifických cílů, včetně příslušné kvantifikace, což v budoucnosti může komplikovat hodnocení naplňování specifických cílů. Způsob zpracování a rozdělení monitorovacích indikátorů však odpovídá požadavkům metodiky EK. Zároveň je možné konstatovat, že v rámci budoucí evaluace se bude možné opřít o interně vytyčené cílové hodnoty MI, členěné dle specifických cílů. Tento interní dokument je tedy klíčový, protože bez znalosti přístupu ke stanovení cílových hodnot indikátorů (a jejich vazby na specifické cíle) by bylo v budoucnu, jen z informací uvedených v programu, obtížné vyhodnotit naplňování příslušného specifického cíle na základě plnění příslušných indikátorů.

Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifického cíle jsou nastavené indikátory relevantní, neboť se zaměřují na aktivitami podpořené osoby/podniky. Výsledkové ukazatele pak výhradně na podpořené osoby, které získaly účastí v projektu prospěch z hlediska rozšířené uplatnitelnosti na trhu práce a stability zaměstnání. Nově byl přidán indikátor výsledku zaměřený na sledování výsledků projektů zaměřených na sociální dialog (Populace zasažená aktivitou na podporu sociálního dialogu).

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity. S výjimkou výsledkového MI CR07, který sleduje výsledky u cílové skupiny 6 měsíců po ukončení účasti, ale v rámci sloupce „frekvence sledování“ je uvedeno 0m-36m. Vysvětlení je podáno v rámci interního dokumentu ŘO s přehledem MI, nicméně v rámci textu OP toto může být zavádějící, resp. snižující srozumitelnost MI.

Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí a objemu finančních prostředků alokovaných na plnění daného specifického cíle. Finanční alokace na investiční prioritu byly v poslední fázi tvorby programu sníženy a adekvátně byly sníženy i cílové hodnoty monitorovacích indikátorů. V návaznosti na definici MI CR07 byla dále výrazněji snížena příslušná cílová hodnota tohoto indikátoru.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu IP 1.3. Očekávané výstupy přispívají k naplňování definovaných výsledků, které vhodně pokrývají hlavní aspekty intervencí a budou poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci IP 1.3 a v naplňování specifických cílů.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty.

3.3.2.4 Investiční priorita 1.4

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu jsou vymezeny 3 indikátory výstupů a 2 indikátory výsledků. **Vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.4 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.** Nicméně v programu nebyly vymezeny samostatné MI dle specifických cílů a příslušné kvantifikace. V rámci budoucí evaluace se však bude možné opřít o interně vytyčené cílové hodnoty MI, členěné dle specifických cílů. Tento interní dokument je tedy klíčový, protože bez znalosti přístupu ke stanovení cílových hodnot indikátorů (a jejich vazby na specifické cíle) by bylo v budoucnu, jen z informací uvedených v programu, obtížné vyhodnotit naplňování příslušného specifického cíle na základě plnění příslušných indikátorů.

Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifických cílů, jsou nastavené indikátory relevantní, neboť se zaměřují na aktivitami podpořené osoby/institute. Výsledkové ukazatele se zaměřují na podpořené osoby, které získaly účast v projektu prospěch nebo na počet nově zavedených či inovovaných služeb. Pro základní monitoring není nezbytné další indikátory v tomto ohledu vymezovat. U IP 1.4, a to u obou specifických cílů, bude nicméně potřebné pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí využít také interní indikátory, s jejichž sledováním ŘO počítá (nutné pro zjištění zvýšení kvality jak služeb zaměstnanosti, tak systému dalšího vzdělávání).

Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí a objemu finančních prostředků alokovaných na plnění daného specifického cíle. Cílové hodnoty indikátorů byly adekvátně navýšeny v souvislosti s navýšením cílové alokace pro danou investiční prioritu.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu IP 1.4. Očekávané výstupy přispívají k naplňování obou výsledků, které vhodně pokrývají hlavní aspekty intervencí a budou poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci IP 1.4 a v naplňování obou specifických cílů.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty.

3.3.2.5 Investiční priorita 1.5

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu jsou vymezeny 2 indikátory výstupů (dále se členící dle požadavků Přílohy 1 nařízení o ESF) a 13 indikátorů výsledků, což je v případě výsledků poměrně vysoký počet, nicméně odpovídající požadavkům. Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifického cíle jsou nastavené indikátory relevantní. A **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.5 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.**

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno a modifikováno. Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem.

Lze konstatovat, že celkově jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. I u IP 1.5 bude vhodné pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí využít také interní indikátory, s jejichž sledováním ŘO počítá.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navržené a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu. Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle). Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) pokrývá hlavní aspekty intervencí a bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority 1.5 a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

3.3.2.6 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 1

Finanční a věcné milníky jsou pro prioritní osu 1 nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků jsou dosažitelné.** Odpovídají 30 % cílové hodnoty u celkového počtu podpořených osob (bez YEI, pro který byl stanoven samostatný milník) a 22 % celkové alokace u certifikovaných prostředků (bez YEI), což s rezervou a zejména zohledněním nových aspektů (např. nezapočítávání bagatelní podpory i

předpokládaným zpožděním zahájení programu) koresponduje se zkušeností s čerpáním a plněním indikátorů v předchozím programovém období (v OP LZZ relevantní opatření ve srovnatelné části projektového cyklu dosahovaly výše 35 %⁵ proplacených prostředků příjemcům a 23 % certifikovaných prostředků z celkové alokace v roce 2011).

Odpověď na evaluační otázku

V souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství **nastaveny vhodné monitorovací indikátory a finanční ukazatele jako milníky pro výkonnostní rámec a jejich hodnoty jsou realistické** a jejich nastavení bylo zpracovatelem odůvodněno.

3.3.3 Prioritní osa 2

3.3.3.1 Investiční priorita 2.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků. Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné. V programu nicméně nebyly vymezeny samostatné MI dle specifických cílů a příslušné kvantifikace. V rámci budoucí evaluace se však bude možné opřít o interně vytyčené cílové hodnoty MI, členěné dle specifických cílů. Tento interní dokument je tedy klíčový, protože bez znalosti přístupu ke stanovení cílových hodnot indikátorů (a jejich vazby na specifické cíle) by bylo v budoucnu, jen z informací uvedených v programu, obtížné vyhodnotit naplňování příslušného specifického cíle na základě plnění příslušných indikátorů.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno.

Výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí. Některé ze společných indikátorů, pro které byly v programu stanoveny cílové hodnoty, však přímo nenavazují na očekávané výsledky programu (sledování jejich naplňování je relevantní, ale stanovení cílových hodnot s ohledem na jejich nízkou relevanci a zejména citlivost vzhledem k plánovaným intervencím, nepovažuje ex-ante evaluátor za příliš vhodné). Jedná se o následující indikátory: *účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti; bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila*. Na nízkou relevanci těchto indikátorů ukazují i nízké cílové hodnoty, které dosahují jen minimálního podílu na celkovém počtu podpořených účastníků (v rozsahu 1 %).

⁵ Údaje z Výroční zprávy OP LZZ 2011.

Navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory. Nastavení indikátorové soustavy lze označit za adekvátní. Pro následné hodnocení přínosu realizovaných intervencí, z hlediska naplňování očekávaných cílů, bude kromě programových indikátorů možné rovněž využít další interní indikátory, tedy indikátory, které sice nejsou uvedeny v programovém dokumentu, ale jejichž sledování je naplánováno.

S ohledem na zkušenosti z realizovaných evaluací v oblasti intervencí zaměřených na sociální služby hodnotitel doporučil doplnit, resp. zajistit sledování některých dalších interních indikátorů (blíže viz hodnocení IP 2.2).

Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem. Naplňování indikátorů bude záviset zejména na následném konkrétním zaměření výzev.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle) s výjimkou některých uvedených společných indikátorů výsledku. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků, nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a bude poskytovat informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá. Indikátory, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity (s nutností bližší specifikace vykazování v rámci výzev).

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení.

3.3.3.2 Investiční priorita 2.2

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navrženy pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků a výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí. Navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory. Nicméně v programu nebyly vymezeny samostatné MI dle specifických cílů a příslušné kvantifikace. V rámci budoucí evaluace se však bude možné opřít o interně vytyčené cílové hodnoty

MI, členěné dle specifických cílů. Tento interní dokument je tedy klíčový, protože bez znalosti přístupu ke stanovení cílových hodnot indikátorů (a jejich vazby na specifické cíle) by bylo v budoucnu, jen z informací uvedených v programu, obtížné vyhodnotit naplňování příslušného specifického cíle na základě plnění příslušných indikátorů.

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno. Naplňování indikátorů bude záviset zejména na následném konkrétním zaměření výzev.

Pro následné hodnocení přínosu realizovaných intervencí z hlediska naplňování očekávaných cílů bude kromě hlavních indikátorů možné využít rovněž dalších interních indikátorů, tedy indikátorů, které sice nejsou uvedeny v programovém dokumentu, ale jejichž sledování je naplánováno.

S ohledem na zkušenosti z realizovaných evaluací v oblasti intervencí zaměřených na sociální služby hodnotitel doporučil doplnit, resp. zajistit sledování některých dalších interních indikátorů.

Hodnotitel v tomto směru doporučuje na úrovni interních indikátorů (výsledku tedy indikátorů, které se nepromítají do programového dokumentu) sledovat také změnu stavu kapacity podpořených služeb (počáteční stav před zahájením realizace a stav díky realizaci projektu). Hodnotitel dále na úrovni interních indikátorů doporučuje sledování počtu podpořených služeb (zvláště nově vzniklých a již existujících). Dále pak je vhodným indikátorem vykazování naplněné kapacity podpořených služeb (toto totiž nebude možné z *vykazování kapacit a využití služeb* možné dopočítat). Přínosné je rovněž sledování počtu sociálních pracovníků v podpořených službách (před a během realizace projektu). Tato doporučení vycházejí ze zkušeností z evaluace přínosů intervencí na podporu sociálních služeb, kde byla právě tato data pracně a složitě získávána a tvořila základ pro vyhodnocení přínosu realizovaných projektů (platí i pro IP 2.1). Sledování těchto indikátorů umožní i vyhodnocení přínosu intervencí na úrovni celého systému (tj. z hlediska dostupnosti, potřeby, vhodnosti nastavení sítí apod.).

Sledování těchto indikátorů by mělo být nastaveno tak, aby zbytečně nezatěžovalo příjemce. Toto bude dosaženo nastavením sledování takových indikátorů, které jsou poskytovatelé služeb povinni vykazovat už na základě požadavků vyplývajících z legislativy, MPSV apod. Tento způsob (sladění vykazování indikátorů) navíc zajistí možnost srovnatelnosti dat a lepší celkové posouzení přínosů intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity (s nutností bližší specifikace vykazování v rámci výzev).

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.3.3.3 Investiční priorita 2.3

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.

Výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí a navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory. Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity (s nutností bližší specifikace vykazování v rámci výzev).

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.3.3.4 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 2

Finanční a věcné milníky jsou pro prioritní osu 2 nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků jsou dosažitelné.** Odpovídají 30 % cílové hodnoty u celkového počtu podpořených osob a 25 % u kapacity podpořených služeb; 22 % celkové alokace u certifikovaných prostředků což s rezervou a zejména zohledněním nových aspektů (např. nezapočítávání bagatelní podpory, ŘO počítá s nižším tempem náběhu intervencí oproti předchozímu období; v rámci OP LZZ byl relativně rychlý náběh čerpání dán zejména implementací prostřednictvím IP krajů na sociální služby) koresponduje se zkušeností s čerpáním a plněním indikátorů v předchozím programovém období (v OP LZZ relevantní opatření ve srovnatelné části projektového cyklu dosahovaly výše 45 % proplacených prostředků příjemcům a 28 % certifikovaných prostředků z celkové alokace v roce 2011).

Odpověď na evaluační otázku

V souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství **nastaveny vhodné monitorovací indikátory a finanční ukazatele jako milníky pro výkonnostní rámec a jejich hodnoty jsou realistické** a jejich nastavení bylo zpracovatelem odůvodněno.

3.3.4 Prioritní osa 3

3.3.4.1 Investiční priorita 3.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků a výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí. Navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory.

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno. Naplňování indikátorů bude záviset zejména na následném konkrétním zaměření výzev.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu s výjimkou některých uvedených společných indikátorů výsledku. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity (s nutností bližší specifikace vykazování v rámci výzev).

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty. Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.3.4.2 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 3

Finanční a věcné milníky jsou pro prioritní osu 3 nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybraný monitorovací indikátor *Celkový počet podpořených účastníků* pokrývá většinu alokace prioritní osy. Vybraný věcný milník však přímo nereprezentuje věcné zaměření intervencí – primárním cílem intervencí je vývoj a testování inovací nikoli konkrétní podpora účastníků. Z hlediska věcného zaměření a sledování pokroku v realizaci intervencí by hodnotitel považoval za lépe vypovídající indikátor *Počet experimentálně či kvazi-experimentálně ověřených nových nástrojů*. Vzhledem k tomu, že se jedná o nově navržený indikátor, jeho výběr jako milníku by byl spojen s vyšší nejistotou při určení cílové hodnoty pro rok 2018.

Nastavené cílové hodnoty milníků jsou dosažitelné. Odpovídají 20 % cílové hodnoty u celkového počtu podpořených osob a 11 % celkové alokace u certifikovaných prostředků což koresponduje se zkušeností v předchozím programovém období v oblasti mezinárodní spolupráce (v OP LZZ relevantní opatření ve srovnatelné části projektového cyklu dosahovalo výše 10 % certifikovaných prostředků z celkové alokace v roce 2011).

Odpověď na evaluační otázku

V souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství jsou v PO 3 **nastaveny vhodné monitorovací indikátory a finanční ukazatele jako milníky pro výkonnostní rámec a jejich hodnoty jsou realistické** s tím, že hodnotitel doporučil zvážit pro výběr věcného milníku indikátor *Počet experimentálně či kvazi-experimentálně ověřených nových nástrojů*. Při výběru tohoto indikátoru jako milníku je však nezbytné zvážit nízkou zkušenost s jeho vykazováním a odhadem náběhu jeho naplňování.

3.3.5 Prioritní osa 4

3.3.5.1 Investiční priorita 4.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výsledku většinově navazují a pokrývají hlavní plánované intervence a příspěvek k naplňování očekávaných výsledků.

Vazbu vybraných výsledků, konkrétně ukazatelů s vazbou na téma transparentnosti veřejné správy a snižování administrativní zátěže, na výsledkové indikátory lze označit za volnější, konkrétně například předpokládaných výsledků:

- *Publikovány veřejnosprávní smlouvy, jejich dosavadní využívání revidováno*
- *Komunikace VS s občany řízena dle principů good governance*
- *Celkově zefektivněno fungování justice, legislativní činnost i rozhodování soudů a státních zastupitelství zkvalitněno, justice více otevřena občanům*
- *Snížena administrativní zátěž podnikatelů o 30%*
- *Snížena administrativní zátěž občanů a VS*

Většinově lze vazbu ukazatelů k plánovaným výsledkům identifikovat.

V programu nebyly vymezeny samostatné MI dle specifických cílů včetně příslušné kvantifikace, což v budoucnosti může komplikovat hodnocení naplňování specifických cílů. Způsob zpracování a rozdělení monitorovacích indikátorů však odpovídá požadavkům metodiky EK. Zároveň je možné konstatovat, že v rámci budoucí evaluace se bude možné opřít o interně vytyčené cílové hodnoty MI, členěné dle specifických cílů. Tento interní dokument je tedy klíčový, protože bez znalosti přístupu ke stanovení cílových hodnot indikátorů (a jejich vazby na specifické cíle) by bylo v budoucnu, jen z informací uvedených v programu, obtížné vyhodnotit naplňování příslušného specifického cíle na základě plnění příslušných indikátorů.

Navržené indikátory rovněž v zásadě naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

Hodnotitel poukazuje na dílčí nejednoznačnost ve vymezení ukazatelů výsledků, jejichž názvy odkazují k „úspěšně zavedeným opatřením v oblasti...“. Z definice ukazatele není jednoznačně patrné, zda a případně jak bude posuzována „úspěšnost“ zavedení opatření (například na podkladě evaluací?). Eventuálně, zda „zavedené“ opatření („implementováno na základě závazného rozhodnutí a trvajícím minimálně rok po ukončení projektu“) je považováno za „úspěšné“. Jedná se o dílčí výhradu ke srozumitelnosti ukazatelů výsledku.

Cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů byly vyčísleny zpracovatelem programu na základě předchozích zkušeností a odůvodněny, příp. navýšeny na základě doporučení ex-ante evaluátora a podle doplňujících informací je tudíž lze považovat za **odpovídající plánované výši alokace**.

3.3.5.2 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 4

Finanční a věcné milníky jsou nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků** byly vyčísleny na základě předchozích zkušeností a je možné je považovat za **dosažitelné**.

Odpověď na evaluační otázku

V souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství **nastaveny vhodné monitorovací indikátory a finanční ukazatele jako milníky pro výkonnostní rámec a jejich hodnoty jsou realistické.**

3.4 Evaluační úkol 4 – Administrativní kapacity a zapojení partnerů

4.1 Jsou navrženy přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity pro řízení programu a odpovídající zapojení partnerů?

Souhrnný závěr

Při přípravě operačního programu Zaměstnanost byly uskutečněny kroky k identifikaci potřebných lidských zdrojů a správních kapacit potřebných k realizaci a dalším fázím OP. Identifikace byla realizována na základě zkušeností z období 2007 – 2013 a dále na základě specifických podmínek nově připravovaného operačního programu. Vysoký podíl na zajištění dostatečné správní kapacity a potřebných lidských zdrojů má i připravované metodické prostředí, zejména pak metodika administrativní kapacity zpracovávaná MMR, která reflektuje úzká místa a rizikové oblasti z předchozího období a vytváří podmínky (povinnosti jednotlivých subjektů) pro jejich eliminaci.

MPSV jako orgán pověřený přípravou OPZ zajistil v rámci přípravy dostatečné zapojení partnerů do přípravy operačního programu způsobem, který umožnil zapojení klíčových partnerů a zároveň zapojení široké veřejnosti bez omezení počtu subjektů, či počtu jejich zástupců. Partneri měli vliv na přípravu OP ve významných oblastech - tzn. s vysokým dopadem na finální podobu. Hlavním nástrojem / platformou pro realizaci principu partnerství byla „Pracovní skupina pro programování na období 2014- 2020 k přípravě OP Zaměstnanost“.

Jednotliví partneři byli rovněž zapojeni do přípravy Dohody o Partnerství, která svou podobou determinovala i návrh OPZ.

Jednotliví partneři zapojení do přípravy OPZ budou v rámci realizace a evaluace dále zapojeni do implementace OP Z, a to zejména na bázi účasti v Monitorovacím výboru.

Snižování administrativní zátěže pro příjemce

Kapitola 10 OP Zaměstnanost popisuje plánované aktivity na snížení administrativní zátěže jak ve vztahu k národní úrovni, v podobě Koncepce jednotného metodického prostředí a zajištění jednotného monitorovacího systému, tak opatření na programové úrovni – zjednodušení implementační struktury a plánované využívání zjednodušeného vykazování výdajů v implementační fázi OP. Dle Template OP by v této části měla být provedena identifikace hlavních zdrojů administrativní zátěže v minulém programovém období, nicméně, fakticky vyplývá z popisu plánovaných opatření.

Odpověď na evaluační otázku

V rámci přípravy operačního programu Zaměstnanost jsou navrženy (či plánovány) **přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity** pro řízení programu. V průběhu přípravy programu byly naplněny principy partnerství, došlo k dostatečnému **zapojení partnerů**, které je v adekvátní míře plánováno i pro implementační fázi operačního programu.

V programovém dokumentu jsou adekvátně identifikovány plánované aktivity vedoucí **ke snížení administrativní zátěže pro příjemce** jak na národní, tak na programové úrovni.

3.5 Evaluační úkol 5 – Přiměřenost finančních alokací

3.5.1 Zhodnocení na úrovni celého programu

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci. Finanční alokace jsou tedy konzistentní s cíli programu.

3.5.2 Prioritní osa 1

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO 1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* alokace představuje zhruba 61 % alokace programu. Jedná se o jasně dominantní z hlediska významu i alokace. Společně pak s PO 2 *Sociální začleňování a boj s chudobou* koncentrují 88 % alokace celkové alokace programu do klíčových oblastí (cílů) programu.

Relativní váha alokace na PO 1 odpovídá významu řešených problémů a je v souladu s kvalitativními trendy a posuny v této oblasti (viz Úkol 1).

Z hlediska srovnání alokace a významu PO 1 s předchozími programy je tento poměr při zohlednění kvalitativních změn srovnatelný.

Také expertní pohled členů evaluačního týmu koresponduje s těmito zjištěními.

Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu, **alokaci PO 1 lze považovat za adekvátní.**

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Ex-ante evaluátor neidentifikoval významné inkonsistence ani na úrovni jednotlivých investičních priorit.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

3.5.3 Prioritní osa 2

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO2 *Sociální začleňování a boj s chudobou* představuje zhruba 30 % alokace programu. Jedná se o druhou nejvýznamnější prioritní oblast z hlediska významu i alokace. Společně pak s PO 1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* koncentrují 80 % alokace celkové alokace programu do klíčových oblastí (cílů) programu.

Relativní váha alokace na PO 2 odpovídá významu řešených problémů a je v souladu s kvalitativními trendy a posuny v této oblasti (viz Úkol 1).

Z hlediska srovnání alokace a významu PO 2 s předchozími programy je tento poměr při zohlednění kvalitativních změn srovnatelný (resp. není zásadně nižší).

Také expertní pohled členů evaluačního týmu koresponduje s těmito zjištěními.

Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu, **alokaci PO 2 lze považovat za adekvátní.**

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Ex-ante evaluátor neidentifikoval významné inkonsistence ani na úrovni jednotlivých investičních priorit.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

3.5.4 Prioritní osa 3

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO 3 *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce* představuje zhruba necelá 2 % alokace programu. Z hlediska alokace je marginální, nicméně to odpovídá povaze intervence této prioritní osy.

Relativní váha alokace na PO 3 odpovídá významu řešených problémů a je v souladu s kvalitativními trendy a posuny v této oblasti (viz Úkol 1).

Z hlediska srovnání alokace a významu PO 3 s předchozími programy je tento poměr při zohlednění kvalitativních změn srovnatelný (resp. není zásadně nižší).

Také expertní pohled členů evaluačního týmu koresponduje s těmito zjištěními.

Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu, **alokaci PO 3 lze považovat za adekvátní.**

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Ex-ante evaluátor neidentifikoval významné inkonsistence ani na úrovni jednotlivých investičních priorit.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

3.5.5 Prioritní osa 4

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO 4 *Efektivní veřejná správa* představuje 6 % alokace programu. Z pohledu alokace patří mezi oblasti s nejnižší podporou. Důležitost významu řešených problémů je významná a stále trvá, na což dlouhodobě upozorňují hodnocení mezinárodních institucí.

Dle zpracovatele programu navržená výše alokace odpovídá provedenému průzkumu potenciální poptávky (potřeb) v této oblasti. Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat spíše vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu. Lze předpokládat, že příspěvek k řešení problémů bude úměrný podílu alokace PO 4.

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Stejně závěry platí pro IP 4.1, která je jedinou investiční prioritou v rámci PO 4 a plně se tak obsahově kryje.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy spíše odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci. Lze však předpokládat, že příspěvek k řešení problémů a potřeb ve veřejné správě (PO 4, resp. IP 4.1) bude úměrný podílu alokace.

3.6 Evaluační úkol 6 – Přínos programu ke strategii Evropa 2020

Evaluační otázka 6.1 Jaký je očekávaný přínos programu ke strategii Evropa 2020?

Souhrnný závěr

Prioritní osa 1 – Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly

Na úrovni **PO 1** byla identifikována silná míra souladu s 3. prioritou: Růstem podporujícím začlenění, a s hlavním unijním cílem v oblasti zaměstnanosti.

V rámci PO1 program plánuje zvýšit zaměstnanost bývalých účastníků o takřka 60 tis. osob, lze tedy hovořit o signifikantním příspěvku k EU 2020.

Investiční priorita 1.1: Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků

Silná míra souladu především s 3. prioritou i unijním a národním cílem; ve vztahu ke stěžejním iniciativám dominantní průnik s Agendou pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa; záležitosti spojené s rozvojem místních iniciativ jsou silně preferovány zásadními dokumenty EU (Obecné nařízení k ESI fondům, Lisabonskou smlouvou, dokumenty preferujícími integrovaný územní rozvoj), nicméně Strategie Evropa 2020 tyto nijak explicitně nezmiňuje a nezdůrazňuje; pouze určité aktivity v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa pracují s územním rozměrem v oblasti podpory trhu práce.

Investiční priorita 1.2: Rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života

Opět silná míra souladu s 3. prioritou, vysoký soulad s národními a unijními cíli; v rámci stěžejních iniciativ především v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa; národní cíl koresponduje především v pasáži zaměřené na zvýšení zaměstnanosti žen; metody sladění pracovního a soukromého života odpovídají návrhům na flexibilní a méně standardní pracovní úvazky, jejichž četnost je v evropském porovnání v České republice velmi nízká; úzce však tento problém souvisí i s podchycením poptávky po těchto typech pracovních úvazků.

Investiční priorita 1.3: Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám

Tato investiční priorita je v porovnání s dikcí Strategie Evropa 2020 pojata poměrně volně až vágně; nicméně je i v jejím případě zřejmý soulad s 3. prioritou Strategie Evropa 2020; lze tušit soulad s potřebou propojit požadavky trhu práce se vzdělávací strukturou prostřednictvím řádného vzdělávacího procesu i navazujícího dalšího vzdělávání; poměrně vysokou míru souladu lze identifikovat v navrženém menu opatření v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa.

Investiční priorita 1.4: Modernizace a posílení institucí trhu práce, včetně opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků

Přestože tato investiční priorita rovněž viditelně koresponduje se 3. prioritou Strategie, vazby na hlavní unijní cíl i cíl národní jsou spíše zprostředkované a závisejí zejména na funkčnosti navrženého posílení a modernizace institucí trhu práce, jež by měla být přímo navázána na splnění národních cílů; vysoká míra souladu s obsahem navržených aktivit v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa.

Investiční priorita 1.5: Udržitelná integrace mladých lidí (15 – 24 let) mimo zaměstnání, vzdělávání nebo odbornou přípravu na trh práce, pro projekty financované iniciativou na podporu zaměstnanosti mládeže

Zde existuje silná míra souladu s 3. prioritou Strategie, s hlavním unijním cílem zaměstnanosti a především národním cílem snížení míry nezaměstnanosti mladých osob; silná vazba existuje rovněž vůči vlajkové iniciativě Agendou pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa a jí navrhovaných aktivitách.

Prioritní osa 2 – Sociální začleňování a boj s chudobou

Dominantní míra souladu s 3. prioritou Strategie, v oblasti hlavních cílů Unie korespondující především s cílem snížení počtu osob ohrožených chudobou, který následně navazuje na národní cíl boje proti chudobě; obsahově též plně v souladu s unijní vlajkovou iniciativou Evropské platformy proti chudobě. S ohledem na fakt, že míra ohroženosti chudobou je v České republice v evropském porovnání velmi nízká, zaměřuje se národní cíl spíše na konkretizaci unijního cíle na specifické cílové skupiny významné pro Českou republiku a současně na udržení hranice tohoto cíle na úrovni roku 2008 při snížení absolutního počtu osob ohrožených chudobou.

Výsledkem PO2 by mělo být mimo jiné také zlepšení situace na trhu práce v případě více než 17 tis. bývalých účastníků programů, což (vzhledem k situaci v ČR) představuje významný příspěvek k EU 2020.

Investiční priorita 2.1: Aktivní začleňování, zejména za účelem zvyšování zaměstnatelnosti

Silný průnik vůči prioritě 3 Strategie.; tato investiční priorita představuje vhodnou účelovou vazbu mezi hlavními unijními cíli zaměstnanost a boj s chudobou, jež je následně konkretizována v podobě cílů národních; koncentruje v sobě taktéž propojení vlajkových iniciativ Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa a Evropské platformy proti chudobě, resp. návrzích aktivit, které tyto iniciativy doporučují.

Investiční priorita 2.2: Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu

Sociální a zdravotní služby nejsou explicitně předmětem Strategie Evropa 2020, tudíž ani její hlavní priority a unijní a národní cíle nejsou vůči těmto aktivitám přímo definovány; nicméně, pokud tyto jsou pojaty jako nástroj zabezpečující naplnění cílů, spadajících především do hlavní priority 3 Strategie Evropa 2020, lze tuto investiční prioritu vnímat jako účinný prostředek k naplnění jejích cílů.

Investiční priorita 2.3: Strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit

Soulad této investiční priority je patrný až na úrovni vlajkové iniciativy Evropské platformy proti chudobě, jejíž některé navrhované aktivity umožňují, resp. požadují uplatnění územního principu při řešení problému chudoby; na úrovni hlavních priorit i unijních a národních cílů není tento územní princip explicitně patrný.

Prioritní osa 3 – Sociální inovace a mezinárodní spolupráce

Prioritní osa zaměřená na rozvoj sociálních inovací a mezinárodní spolupráce vykazuje ve vztahu ke Strategii Evropa 2020 souvztažnost nejenom prostřednictvím hlavní priority 3 Růstu podporujícího začlenění, nýbrž též ostatních dvou hlavních priorit; mezi kvantifikovatelnými unijním i národním cílem přímou vazbu nenalezneme, nicméně můžeme adekvátní naplnění této prioritní osy považovat za nástroj jejich naplňování; v rámci vlajkové iniciativy Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa v rámci hlavní priority 3, stejně jako v rámci Iniciativy Mládež v pohybu (hlavní priorita 1) lze identifikovat bezprostřední vazbu s OP Z. Průnik lze identifikovat také s vlajkovou iniciativou Innovation union, část Increasing social benefits.

Specifický cíl 1: Zvýšit efektivitu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ

Pro tuto investiční prioritu ohledně propojenosti se Strategií Evropa 2020 v plném rozsahu platí vysvětlení učiněné pro celou prioritní osu.

Prioritní osa 4 – Efektivní veřejná správa

Tato prioritní osa na jedné straně vykazuje značný obsahový průnik s investiční prioritou 3.3 IROP a současně vykazuje jistou logickou nesourodost s ostatními částmi OP Z, zaměřeného primárně na podporu trhu práce a odstraňování chudoby; záběr této prioritní osy oslovuje celou škálu fungování veřejné správy a nemá souvislost pouze se zajišťováním zaměstnanosti v ní; vazba na obsah Strategie Evropa 2020 a její hlavní priority, kvantifikované cíle a dokonce i vlajkové iniciativy je tak značně nepřímá a zprostředkovaná.

Investiční priorita 4.1: Investice do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb za účelem reform, zlepšování právní úpravy a řádné správy

Institucionální kapacita a předmět výkonnosti veřejné správy nejsou explicitní součástí obsahu Strategie Evropa 2020; na straně druhé tato investiční priorita je zcela v souladu s TC 11 a její specifikace může souviset i s tou částí národního cíle, zaměřeného na snížení administrativní zátěže podnikatelů; nalezení přímé souvztažnosti je komplikované a nepřímé; investiční priorita však může být vnímána jako nástroj dosažení hlavních priorit a cílů Strategie.

Odpověď na evaluační otázku

Lze očekávat, že program jako celek přispěje k realizaci cílů strategie Evropa 2020, a to zejména v rámci priority Růst podporující začlenění, specificky snížením administrativní zátěže podnikatelům, zvýšením zaměstnanosti, snížením míry nezaměstnanosti a snížením počtu osob ohrožených chudobou.

V rámci prioritní osy 1 je přínos ke Strategii Evropa 2020 především patrný v rámci 3. priority Strategie Růst podporující začlenění. Všechny investiční priority i specifické cíle vykazují velice silnou míru souladu a komplementarity s klíčovými oblastmi této priority, tedy motivace a iniciace přístupu k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání, genderově motivovaný přístup k řešení situace na trhu práce, schopnost reagovat na změny na trhu práce či zaměření se na mladé lidi.

V rámci prioritní osy 2 spatřujeme přínos ke Strategii významně především na úrovni 3. priority. Týká se, v porovnání s předchozí prioritní osou, důrazu téma sociální integrace a boje s chudobou prostřednictvím trhu práce, když sociální akcent této priority je podstatně silnější. V souhrnu investiční priority i specifické cíle této prioritní osy silně korespondují s obsahem, prioritami i cíli strategie Evropa 2020 i její vlajkovou iniciativou Evropská platforma proti chudobě.

Prioritní osa 3 a její investiční priority a specifické cíle vykazují soulad se Strategií Evropa 2020 především na úrovni vlajkových iniciativ priority 3, zejména agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa, ale rovněž priority 1, zejména Mládež v pohybu. Zásaditosti sociálních inovací a mezinárodní spolupráce mohou být z pohledu strategie Evropa 2020 vnímány spíše jako nástroj, prostředek, než bezprostřední součást jejich obsahu.

V podobném duchu jako předchozí prioritní osu lze interpretovat i míru souladu prioritní osy 4, když sféra veřejné správy není explicitně v rámci Strategie Evropa 2020 vymezena, s dílčí výjimkou územního přístupu v rámci vlajkové iniciativy Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa, občas doplněné Evropskou platformou proti chudobě.

3.7 Evaluační úkol 7 – Plnění předběžných podmínek

Evaluační otázka 7.1 Jsou / budou splněny tematické a obecné předběžné podmínky dle Přílohy IV. ON?

Odpověď na evaluační otázku

V návrhu OP zaměstnanost 2014-2020 jsou identifikovány obecné i tematické předběžné podmínky dle přílohy XI Obecného nařízení relevantní navržené strategii programu, zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám.

V rámci provedeného sebehodnocení nebyla žádná z relevantních tematických předběžných podmínek deklarována jako splněna, tj. pro žádnou tematickou kondicionalitu nejsou splněná všechna dílčí specifická kritéria s ní spojená.

Opatření pro splnění předběžných podmínek uvedená v návrhu OP Zaměstnanost jsou obecně prezentována v souladu s požadavky uvedenými v Template OP a Guide k ex-ante kondicionalitám. Splnění kritérií podmínek a dílčích kroků stanovených akčních plánů v termínu stanoveném v nařízení lze obecně považovat za realistické. Proces zajišťování plnění relevantních předběžných podmínek lze považovat za řádně nastavený, zabezpečený, jeho plnění za vyhodnocované na úrovni celého systému operačních programů v rámci Dohody o partnerství.

Souhrnný závěr

V kapitole 9 OP Zaměstnanost „Ex-ante kondicionality“ jsou uvedeny relevantní tematické i obecné předběžné podmínky. **Předběžné podmínky relevantní vzhledem k navržené strategii programu a zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám jsou v návrhu OP Zaměstnanost řešeny.**

Kapitola 9 je z hlediska struktury a obsahu zpracována v souladu s požadavky obecného nařízení a *Guidance on Ex Ante Conditionalities*.

Posuzovaný návrh OP Zaměstnanost 2014-2020 uvádí jako relevantní následující tematické předběžné podmínky:

- 8.1. Aktivní politiky trhu práce jsou koncipovány a prováděny na základě hlavních směrů politiky zaměstnanosti.
- 8.3. Instituce trhu práce byly modernizovány a posíleny na základě hlavních směrů politiky zaměstnanosti Zahájení reformu institucí trhu práce předchází jasný strategický rámec a předběžné hodnocení, včetně zohlednění problematiky rovnosti pohlaví
- 8.5. Přizpůsobování se změnám ze strany pracovníků, podniků a podnikatelů: Existence politik zaměřených na upřednostňování předvídání a dobré zvládání změn a restrukturalizací
- 8.6. Existence strategického politického rámce na podporu zaměstnanosti mladých lidí včetně provádění záruky pro mladé lidi. Tato předběžná podmínka se použije při provádění iniciativy na podporu zaměstnanosti
- 9.1. Existence a provedení vnitrostátního strategického rámce politiky v oblasti snižování chudoby zaměřené na aktivní začleňování osob vyloučených z trhu práce v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti.

- 9.3 Zdravotnictví: Existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky v oblasti zdraví v mezích článku 168 Smlouvy o fungování EU, který zajistí hospodářskou udržitelnost.
- 11. Existence strategického politického rámce pro posílení účinnosti veřejné správy členských států, včetně reformy veřejné správy.

Dále, posuzovaný návrh OP Zaměstnanost 2014-2020 uvádí jako relevantní obecné předběžné podmínky:

- Existence administrativní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů a politiky Unie v oblasti boje proti diskriminaci v případě fondů ESI
- Existence administrativní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů a politiky Unie v oblasti rovnosti mezi ženami a muži v případě fondů ESI
- Existence administrativní kapacity k provádění a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (UNCRPD) v oblasti fondů ESI v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES
- Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie o veřejných zakázkách v oblasti fondů ESI.
- Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie pro veřejnou podporu v oblasti fondů ESI.
- Existence statistického základu nezbytného k provádění hodnocení za účelem posouzení účinnosti a dopadu programů.

Posouzení plnění ex-ante kondicionalit

V rámci provedeného sebehodnocení byly tematické předběžné podmínky 8.1, 8.3, 8.6, 9.1, deklarovány jako splněné tj. deklarováno splnění **všech dílčích specifických kritérií**. Podmínky 8.5, 9.3 a 11 jako **částečně splněné**.

Proces naplňování nesplněných předběžných podmínek lze považovat za řádně nastavený, zabezpečený, jeho plnění za vyhodnocované na úrovni systému operačních programů v rámci Dohody o partnerství tj. včetně OPZ 2014-2020. Proces sledování plnění ex-ante kondicionalit je definován dokumentem „*Akční plán řízení a koordinace předběžných podmínek*“.

Posouzení plnění opatření ve vztahu k neplněným ex-ante kondicionalitám

Opatření uvedená v návrhu OP Z jsou obecně v souladu s požadavky uvedenými v Template OP a Guide k ex-ante kondicionalitám. Splnění kritérií v termínu stanoveném v návrhu nařízení lze obecně považovat za realistické.

4 Popis změn a zlepšení programu

Následující kapitola shrnuje popis změn a zlepšení programu ve vazbě na průběžné výstupy z ex-ante hodnocení. Popisy zlepšení jsou strukturovány dle jednotlivých evaluačních úkolů.

4.1 Evaluační úkol 1 – Strategie programu

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Do textu programu byla doplněna analýza problémů a potřeb ČR v oblasti rozvoje lidských zdrojů včetně identifikace příčin, díky čemuž je možné identifikovat hlavní problémy/příčiny, se kterými program dále pracuje, a to včetně vazby na investiční priority.
- Program byl zpřesněn v otázce zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit.
- Byla zásadně zlepšena koherence cílů programu napříč prioritními osami.
- Byly doplněny informace směřující k využití integrovaných nástrojů a návratných forem financování.
- Byly doplněny informace popisující spolupůsobení programu v rámci nástrojů ESIF.

4.2 Evaluační úkol 2 – Nastavení prioritních os

4.2.1 Prioritní osa 1

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- U IP 1.1 došlo k výraznému zjednodušení struktury, když došlo ke spojení specifických cílů, které byly pro úroveň programu příliš podrobné. K obdobnému spojení došlo u IP 1.3, kde byly spojeny původní dva specifické cíle, ošetřené totožnými aktivitami, do komplexního jednoho cíle. Celkově došlo k pročištění a jednoznačnosti vazeb. V poslední fázi tvorby programu byly, v návaznosti na vyjednávání s EK, investiční priority opět více rozčleněny - do několika specifických cílů (v rámci IP 1.1, 1.3).
- Nově byla přidána IP 1.5 umožňující čerpat podporu z Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže. Zařazení je vhodné.
- Lze konstatovat, že u všech IP (a výrazněji pak u IP 1.3 a 1.4) nastal velmi pozitivní posun ve srozumitelnosti textu a logické provázanosti celého řetězce intervenční logiky od identifikace problému, přes vymezení jeho příčin, navržení adekvátních aktivit a specifikaci výsledků vedoucích k naplnění specifického cíle.
- U IP 1.3 i 1.4 byly rovněž lépe identifikovány problémy a jejich příčiny a bylo odstraněno jejich vzájemné zaměňování.
- U IP 1.4 byl vhodně upraven a strukturován SC související s kapacitou institucí trhu práce a SC související s kvalitou systému dalšího vzdělávání, kdy je zmíněna nutnost kooperace s resortem MŠMT.

- U všech IP v rámci PO 1 došlo k úpravám aktivit, byly odstraněny nezpůsobilé či neodůvodnitelné aktivity (např. *Provázání výstupů Národní soustavy kvalifikací se systémem rekvalifikací* u IP 1.4).
- Některé aktivity byly naopak nově přidány (například u IP 1.1 *Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce*, např. *čtenářská gramotnost, numerická gramotnost či rozvoj digitálních kompetencí apod.* či *Rozvoj sítě EURES* u IP 1.4) či byly rozvedeny (např. všechny aktivity u IP 1.1). Byl posílen důraz na individualizaci poskytovaných služeb v rámci IP 1.4.
- Celkově byly precizovány okruhy příjemců (např. přidání MPO jako nového příjemce u IP 1.3 či přidání obcí a svazků obcí u IP 1.1, i v reakci na řešení problematiky integrovaných přístupů) i cílové skupiny (např. rozvedení znevýhodněných skupin u IP 1.1).
- Celkově došlo také k zapracování několika návrhů úprav ex-ante hodnotitele v rámci analytické kapitoly (v příslušné části kap. 1.1 OPZ). Např. zapracování IP 1.5 do kapitoly, rozvedení problémového okruhu „nízká úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a nesoulad mezi kvalifikační úrovní pracovní síly...“ (byla doplněn problém nesouladu kvalifikační struktury) nebo byly lépe formulovány příčiny problémů v oblasti veřejných služeb zaměstnanosti.

4.2.2 Prioritní osa 2

U investiční priority 2.1 došlo k výraznější úpravě jejího zaměření, resp. zvýšení důrazu na některé prvky v oblasti sociálního začleňování. Důvodem bylo i schválení Strategie sociálního začleňování.

Zaměření investiční priority 2.3 bylo v průběhu programování kompletně přepracováno.

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Celkové zvýšení srozumitelnosti textu.
- Zlepšení vymezení specifických potřeb cílových skupin a celkového vymezení problémů, které bylo v prvních verzích programu nedostatečné.
- Vyřešení v předchozích verzích identifikovanou problematickou vazbu mezi vymezenými problémy a identifikovanými příčinami a jejich návaznost na plánované aktivity a celkové zaměření (očekávané výsledky) specifického cíle.
- V některých aspektech bylo doplněno zásadní zaměření intervencí, bez něhož by nebylo možné dosáhnout očekávaných výsledků.
- Zlepšení věcného vymezení specifického cíle z hlediska zaměření a očekávaných přínosů. Větší důraz byl položen na formulaci principů určujících zaměření intervencí a zajišťující naplnění základních předpokladů pro úspěšnou realizaci intervencí a vymezení očekávaných přínosů intervencí.
- Explicitní uchopení řešení problému vyloučených lokalit v popisu specifického cíle.
- Vyřešení duplicit mezi IP 2.1 a 2.2 v oblasti podpory koordinační role a plánování na úrovni obcí.
- Zpřesnění vymezení a zpřehlednění uspořádání aktivit.

- U SC 2.2.1 byl na základě podnětu ex-ante evaluace, zdůrazněn požadavek na nastavení efektivních procesů plánování a financování služeb v rámci střednědobého plánování a nastavení sítě služeb.
- Upřesnění vymezení cílových skupin v oblasti *sociálního bydlení*.
- U IP 2.3 bylo rozšířeno/upraveno vymezení SC s ohledem k identifikovaným problémům v kap. 1.1. Ve vymezených problémech (kap. 1.1) byla odůvodněna/specifikována potřeba řešení prorodinných opatření.

4.2.3 Prioritní osa 3

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Celkové zvýšení srozumitelnosti textu (z prvních verzí nebylo zcela zřejmé, co vše bude předmětem intervencí).
- Lépe (jednoznačněji) byly vymezeny role inovační poptávky a nabídky.
- Byly specifikovány nástroje, pomocí kterých bude cílů dosaženo.
- Byl položen důraz také na šíření a provazbu na ostatní věcné prioritní osy.
- Zpřesnění vymezení oblastí a témat.

4.2.4 Prioritní osa 4

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Návrh programu byl v průběhu precizován s ohledem na jasnou provazbu a konzistenci mezi jednotlivými prvky intervenční logiky.
- Původní návrh PO 4 obsahoval 4 specifické cíle, které však byly po diskusi a doporučeních ex-ante evaluátora koncentrovány. Aktuálním návrh programu pracuje se dvěma specifickými cíli v rámci PO 4.
- Byl přepracován popis specifických cílů a očekávaných výsledků.
- Nově koncipovány ukazatele PO 4.
- Zásadně upraven co do struktury i obsahu popis typů a příkladů financovaných aktivit
- Úpravy celkově sledovaly důslednější dodržování logické provazby navržených intervencí na problémy a jejich příčiny snahu o uplatňování evidence-based principu, včetně snahy podložit východiska intervencí.

4.3 Evaluační úkol 3 – Monitoring programu

4.3.1 Prioritní osa 1

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- U všech IP byly postupně, za spolupráce ex-ante evaluátora definovány a doplněny indikátory výstupu i výsledku.

- U všech IP byly stanoveny a postupně pilovány cílové hodnoty, včetně cílových hodnot milníků. Konzultace k nastavení cílových hodnot, kdy ex-ante evaluátor definoval potřebu jejich dalšího zdůvodnění nebo úpravy výpočtu cílových hodnot, které neodpovídaly zaměření nebo alokaci investičních priorit, byla poměrně výrazná. Cílové hodnoty byly upravovány i v poslední fázi zpracování programu.

4.3.2 Prioritní osa 2

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Úprava sady indikátorů na základě připomínek a podnětů ex-ante evaluátora byla poměrně rozsáhlá (zpřesnění/úprava vymezení cílových hodnot, zpřesnění vymezení indikátorů, zahrnutí relevantních indikátorů). Výrazná byla zejména konzultace k nastavení cílových hodnot, kde ex-ante evaluátor definoval potřebu jejich dalšího zdůvodnění nebo úpravy výpočtu cílových hodnot, které neodpovídaly zaměření nebo alokaci investičních priorit.
- Vymezení/přidání společného indikátoru „Počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni“ u IP 2.1.
- U IP 2.1 zahrnutí indikátoru „Počet bývalých účastníků projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel“, který zajišťuje pokrytí výsledkovým indikátorem jinak nepokrytých intervencí.
- U IP 2.3 vymezení/přidání společného indikátoru „Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti“.
- Vypuštění vymezení cílových hodnot u některých společných indikátorů výsledků s nízkou relevancí k plánovaným intervencím (u IP 2.3).

4.3.3 Prioritní osa 3

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Úprava sady indikátorů na základě připomínek a podnětů ex-ante evaluátora byla poměrně rozsáhlá. Kromě otázky nastavení samotné indikátorové soustavy byla výrazná zejména konzultace k nastavení cílových hodnot, kde ex-ante evaluátor definoval potřebu jejich dalšího zdůvodnění nebo úpravy výpočtu cílových hodnot, které neodpovídaly zaměření nebo alokaci investičních priorit. Zpracovatel následně předložil zdůvodnění výpočtu jednotlivých cílových hodnot, které hodnotitel posoudil z hlediska oprávněnosti předpokladů.
- U výsledkového indikátoru *Počet podpůrných institucí, které fungují i po ukončení podpory* byla cílová hodnota 3 upravena na 4, a to vzhledem k tomu, že lze předpokládat podporu a zachování minimálně čtyř již existujících podpůrných institucí.

4.3.4 Prioritní osa 4

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Návrh programu byl v průběhu precizován s ohledem na jasnou provazbu a konzistenci mezi jednotlivými prvky intervenční logiky.

- Původní návrh PO 4 obsahoval 4 specifické cíle, které však byly po diskusi a doporučeních ex-ante evaluátora podloženy intervenční logikou koncentrovány. Aktuálním návrh programu pracuje se dvěma specifickými cíli v rámci PO 4.
- Nově koncipovány ukazatele PO 4 na úrovni výstupů i výsledků.
- Byla vyjasněna a zpřesněna terminologie popisující intervence PO 4.

4.4 Evaluační úkol 4 – Administrativní kapacity a zapojení partnerů

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením. Bylo zpřehledněno zpracování kapitoly týkající se partnerství. Text kapitoly byl doplněn o aspekty požadované v Template programu a konkretizován popis zapojení a plánovaného zapojení partnerů do přípravy a implementace programu, zejména v oblasti dopadů / přínosů partnerství při přípravě operačního programu.

4.5 Evaluační úkol 5 – Přiměřenost finančních alokací

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Došlo k (malému) navýšení finanční alokace programu, i jednotlivých PO.

4.6 Evaluační úkol 6 – Přínos programu ke strategii Evropa 2020

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

S postupem přípravy programu, zpřesňováním programové strategie, dotvářením obsahu intervencí a přípravou nařízení byly specifikovány relevance a vazby plánovaných intervencí jednotlivým klíčovým prvkům strategie EU 2020, hlavním cílům, národním cílům, prioritám a klíčovými iniciativami.

4.7 Evaluační úkol 7 – Plnění předběžných podmínek

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- S postupující přípravou programu, zpřesňováním programové strategie, dotvářením obsahu intervencí a přípravou nařízení byla postupně dojasňována relevance předběžných podmínek zvoleným prioritním investičním prioritám a specifickým cílům.
- Důkazy o plnění kritérií předběžných podmínek byly postupně dopracovávány tak, aby naplňovaly požadavky Template programu a metodického pokynu EK k ex-ante kondicionalitám.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- Podobně, jednotlivé kroky akčního plánu plnění kritérií předběžných podmínek byly dopracovány v souladu s požadavky Template programu a metodického pokynu EK k ex-ante kondicionalitám a v návaznosti na reálný pokrok v jejich plnění učiněný v průběhu přípravy programu.